Nowembris 1913. **Kristigs Westnesis.** 8. gads. — № 11.

Kristigs Westnesis.

Redakzija un ekspedizija: Rigâ, „Golgatas Namâ", Hospitala ielâ 24. Telefons 73-12. (Рига, Лифл. губ., Госпитальная ул. 24.)
Pasta adrese: Въ конт. „Кристигсъ Вестнесисъ", почт. ящикъ 1250, Рига. Redaktors-isdewejs W. Fetlers. Kreewu schurnala „Гость" redakzija: С.-Петербургъ, „Домъ Евангелія", 24 линія № 11.
W. Fetlera telegrafiska adrese Peterburgâ: Петербургъ-Авенезеръ.

Maksa ar peesuhtischanu par gadu 1 rubli 50 kap.; pa numureem pehrkot — 10 kap.; ahrsemês 1 dolaru waj 2 rbl. Sludinajumi sihku rakstu rindina maksa 20 k.— Par katru adreses mainu 20 k.

„Kristigs Westnesis", (The Christian Messenger), a lettish religious monthly. Publisher and Editor: Rev. W. FETLER, Hospital-Str. 24, Riga, Russia.

Ewehrojami sprediki.

Sawonarolas:

Kristus debesssbraukschana.

(2. Velgas.)

Nedomajeet, ka es esmu mukkis, kas to usnemas bes kahda laba eemesla. Es usaizinu debesi un semi leezinat pret mani, ja es nerunaju pateesibu. Jo mans sprediķis ir pret wisu pasauli; katrs runâ winam preti. Ja es runaju melus, tad Kristus ir pret mani; tad debess un seme ir pret mani, un kâ lai es tad waretu paslahwet? Ja es neekotos ar swehtâm leetam, kâ es drihkstu uszeltees? Tizeet man, es runaju pateesibu, es winu redseju ar sawâm azim un aisskahru ar sawâm ausam. Tizeet to! Ja es nerunaju pateesibu, tad es pats nododu sawu meesu un dwehseli us samaitaschanu; bet es jums saku, es esmu pahrleezinats par pateesibu, un es wehletos, kaut wisi buhtu kâ es. Es to saku par to pateesibu, us kuras es stahwu, ne itkâ es gribetu, lai ziteem buhtu ari manas kluhdas. Tâ tad nahzeet Jesus kalposchanâ; nahzeet pee pateesibas, nahzeet schurp, es juhs luhdzu. Waj juhs nesineet, kâ es isskaidroju Jahņa parahdischanas grahmatu? Daudsi sazija, ka es eegahju par daudz sihkumôs, par daudz eedsiļinajos winâ. Tur engels stahweja ehsela preekschâ un gribeja, lai winsch eet us tihrumu, bet Bileams winu sita; un juhs sineet, zik daudz pretibas man japanes. Kuhtree muhki pirmee nosauza mani par geki un musinataju, un otrâ pusê atradas wahjee un weenteesigee, kas sawâ newainigâ tizibâ teiza: „Ak, kaut jel mehs waretu darit tâ, kâ winsch mahza!" Tad man bij jazihnas ar schi laika pilsoneem un leelajeem teesneescheem, kam es nepatiku sawa sludinaschanas weida dehl. Es atrados starp diwi muhreem; engels mani beedinaja, draudedams muhschigu nahwi us ta zeļa, un es sanehmu Bileama siteenus. Juhs sinat manas wajaschanas un breesmas; bet es sinaju, ka esmu us uswaras zeļa un teizu weenmehr: Neweena zilweziga buhtne newar isnihdet manis aisstahwamo leetu no pasaules. Bileam, tu atsperees ar kahju pret muhreem, bet dari kâ gribi, es tawu kahju saspeedischu; es atbalstijos pret muhri, us Kristu, es palahwos us Wina schehlastibu, es zereju; beidz dusmotees un draudet, tu mani nedabusi prom no schis teenas. Es jums wiseem saku: Nahzeet pee pateesibas, atstahjeet sawus netikumus un launumus, lai man nebuhtu jums japasludina juhsu paschu nelaimi. Es to saku tew, Italija, es tew to saku, Roma, es to saku jums wiseem: atgreeschatees, atgreeschatees no grehkeem. Juhsu preekschâ stahw swehtà pateesiba; wina newar kristi; wina newar lozitees un padotees; negaidat, kamehr siteeni nahk par jums.

Wisur es topu spaidits; pat garigee spehki ir pret mani ar Petera wareno atsleghu. Schaurs ir mans zelsch un behdu pilns; kâ Bileama ehselim man jakriht pee semes un jasauz: „Redz, sche es esmu; esmu gataws mirt preeksch pateesibas." Bet kad Bileams sita sawu pakrituscho lopiņu, schis us winu sazija: „Ko es tew esmu darijis?" Tâ es us jums saku: „Nahzeet schurp un sakeet: ko es jums esmu darijis? Kapehz juhs mani siteet? Es jums teizu pateesibu; es jums mahzu iswehletees tikumigu dsihwi; es esmu dauds dwehseles peewedis Kristum." Bet juhs atbildat: „Tu esi runajis par mums launu, tadehl tew jasanem tâs bruhzes, kuras tu esi pelnijis." Bet es nesauzu neweenu wahrdâ, es tikai sodu juhsu netikumus wispahri. Ja juhs esat grehkojuschi, dusmojatees us sewi, ne us mani. Es neweenu no jums nesauzu wahrdâ, bet ja tee grehki, kurus es peemineju, bes schaubam ir juhsejee, tad wini, un ne es, juhs nodod. Kâ tas ehselis, kuru Bileams sita, tâ es jums prasu: „Sakeet man, waj es neesmu juhsu ehselis? Un waj juhs nesineet, ka lihds schim brihdim es jums esmu bijis paklausigs, ka es pat esmu darijis to, ko mani preekschneeki man pawehleja, un esmu weenmehr uswedees meerigi?" Juhs to sineet, un tadehl ka es tagad esmu gluschi zitadaks, juhs tad labi warat tizet, ka

tur ir kahds leels eemesls. Daudsi manj passna, kahds es biju agrak; buhtu es tahds palizis, tad es buhtu watejis tik daudz goda dabut, zik ween gribetu. Es dsihwoju starp jums 6 gadus, un tagad es runaju zitadi, tomehr es jums pasludinu labi sinamu patee sibu. Juhs redseet, kahdâs behdâs un pretibâs man tagad jadsihwo, un es waru sazit ar Jeremiju: „Wai man, mana mahte, ka tu mani esi dsemdejusi, bahrschanas wihru un kildas wihru wisai semei!" Bet kur ir tehws waj mahte, kas war sazit, ka es winu dehlu buhtu eewedis grehkâ; kas war teikt, ka es buhtu samaitajis winas wihru waj wina seewu? Katrs pasihst manu dsihwes weidu, tadehl ir pareisi, ja juhs tizat, ka es runaju to pateesibu, kuru katrs sin. Juhs domajat, ka zilwekam ir ne-eespehjami darit to, ko pawehl ta tiziba, kuru es pasludinaju: ar Deewu tas buhtu weegli preeksch jums.

Ehselis ween redseja to engeli, tee ziti ne; tadehl atwereet sawas azis. Paldees Deewam, daudsi tàs ir atwehruschi. Juhs redsejat daudz mahzitus, no jums par gudreem turetus wihrus, kas muhsu leetai stahweja pretim: tagad wini tiz; daudz eewehrojami wadoni, kas bij zeeti un lepni pret mums: tagad pasemiba winus ir leekusi. Juhs ari esat redsejuschi daudz seewetes no sawas gekigas gresnibas peegreeschamees weenkahrschibai; netikumigi jauneeschi tagad ir labojuschees un uswedas pawisam zitadi. Teescham, daudsi scho mahzibu ir usnehmuschi ar pasemibu. Schi mahziba ir stahwejusi stipri, neskatotees uz to, kà winai ir usbrukuschi ar peerahdijumeem, ka wina ir Kristum pretiga mahziba. Deews tà dara, atklahdams sawu gudribu, lai rahditu, kà wina beidsot pahrspehj wisu zilu gudribu. Un Winsch peelaisch, ka Wina kalpeem runa preti, lai tee waretu parahdit sawu pazeetibu un pasemibu, un lai Wina mihlestibas dehl wini nebaiditos no mozekku liktena.

Juhs wihri un seewas, es juhs aizinu pee schìs pateesibas; lai tee saistitee jums runa preti, zik wineem patihk, Deews nahks un stahwes preti winu lepnibai. Juhs lepnee, ja juhs neatgreeschatees un nelabojatees, tad sobins un mehris nahks par jums; zaur badu un karu Italija tiks apgreesta rinki. Es jums to saku eepreeksch, tadehl ka es esmu pahrleezinats par to: ja es nebuhtu pahrleezinats, tad es to neminetu. Atwereet sawas azis kà Bileams, kad engels uz winu sazija: „Nebuhtu taws ehselis atkahpees, tad es tewi buhtu nokahwis." Tà es uz jums saku, juhs saistitee: ja nebuhtu labee zilweki un winu sludinaschana, tad nelaime buhtu pahr jums. Bileams teiza: „Ja schis zelsch naw labs, tad es greesischos atpakal." Sakeet juhs tàpat, ka juhs atgreesisatees, ja juhsu zelsch naw labs. Un uz engeli sakeet kà Bileams: „Ko tu gribi, lai mehs daram?" Engels tew atbild tàpat kà Bileamam: „Tew tos laudis nebuhs lahdet, bet runat to, ko es likschu tawâ mutê." Bet tawâ mutê winsch leek beedinajumu, lai tu dari labu, pahrleezinatu weens otru par deewischko pateesibu, un launumu panes wihrischkigi. Jo tizigaja dsihwe ir, darit labu, panest netaisnibu un stingri pastahwet lihds galam, un schis ir tas Ewangelijas [illegible] mums, kà stahw schis deenas Ewangelija teksta, japasludina wisai pasaulei.

Ko tu gribi no mums, brahli? juhs waizajat. Es wehlos, lai juhs kalpojat Kristum ar dedsibu un ne ar nolaidibu un weenaldsibu. Es wehlos, lai juhs nebehdajatees, bet lai juhs pateizibâ pazelat sawas rokas pret debesim, kad juhsu brahlis waj dehls eesahk kalpot Kristum. Tas laiks ir klaht, kur Kristus strahdas netikai eekschjums, bet zaur jums un ziteem; kas dsird, lai saka: „Nahz, brahli. Lai weens welk otru. Atgreesees tu, kas sewi turi pahraku garâ, tà ka newari peenemt tizibu." Ja tikai es waretu isskaidrot tew wisu scho Ewangeliju wahrdu pa wahrdam, tad es schaustu tawu peeri un peerahditu tew, ka schi tiziba newar buht nepareisa, un ka Kristus ir taws Deews, kursch ir us trona debesis un gaida tewi. Jeb waj tu tizi? Kur ir tawi darbi? Kapehz tu kawejees ar wineem? Klausees scho: Reis bij muhks, kursch ar kahdu eewehrojamu wihru sarunajas par tizibu un gribeja dsirdet, kapehz winsch netiz. Winsch atbildeja tà: „Juhs pats netizat, jo ja juhs tizetu, jums buhtu zitadi darbi." Tadehl ari us jums es saku: Ja juhs tizat, kur ir juhsu darbi? Katrs sin, kas jums par tizibu, jo katrs sin, ka Kristus tika no judeem nonahwets un ka wisur zilweki Winu peeluhds. Wisa pasaule sin, ka Wina godiba netapa isplatita zaur spehku un eerotscheem, bet zaur nabaga swejneekeem. Tu gudrais wihrs, waj tu domà, ka nabaga swejneeki nebij deesgan gudri preeksch tam? Kur wini strahdaja, tur sirdis kluwa labakas; kur wini newareja strahdat, tur zilweki palika launi; un tadehl ta tiziba bij pateesa un no Deewa. No ta Kunga apsolitas sihmes pawadija winu mahzibu: Wina wahrdâ tee isdsina welnus; wini runaja jaunâs mehlês; kad wini dsehra nahwes sahles, tàs wineem nekaiteja. Pat ja schee brihnumi nebuhtu notikuschi, tad tas buhtu bijis brihnumu brihnums, ka nabaga swejneeki bes jebkahda brihnuma war ispildit tik leelu darbu, kà tiziba. Tas nahza no Deewa, un tà tad Kristus ir pateess un Kristus ir taws Deews, kas ir debesîs un gaida tewi.

Tu saki, tu tizot Ewangelijam, bet tu netizi man. Bet jo schkihstaks kas ir, jo tuwak winsch stahw sawam galam un mehrkim. Tiziga dsihwe schkihsta sirdi un wed winu loti tuwu pateesibai. Pee tizigas dsihwes es juhs gribu west, ja juhs gribeet, lai jums buhtu pateesibas atsihschana. Ja es buhtu wehlejees juhs peewilt, kapehz tad es jums buhtu dewis, kà sawu galweno dahwanu, lihdseklus, kà atklaht manu krahpschanu. Es teescham buhtu gekis, ja mehginatu nahkt pee jums ar wiltibu, kuru juhs drihs ween atklahtu; tikai tadehl, ka es jums peedahwaju pateesibu, es juhs aizinaju. Nahzeet schurp,

es no jums nebaidos; jo dsilak juhs pehtiseet, jo gaischaka taps jums pateesiba.

Tomehr ir daschi, kas kaunas par Jesus Kristus krustu un saka: Ja mehs tam tizetu, tad muhs wisus nizinatu, sewischki tee gudrakee. Bet ja juhs wehlatees sinat pateesibu, skatatees tikai us to zilweku dsihwem, kureem buhtu jasauz wai par sawu netizibu, ja ta tiktu mehrota zaur darbeem. Ja juhs kaunatees par krustu, — tas Kungs nekaunejas nest preeksch tewis to krustu un mirt preeksch tewis pee ta krusta. Nekaunees kalpot Winam un usstahtees par pateesibu. Skatees us welna kalpeem, kas nekaunas atklahti pilsi un wisur, runat kaunu un muhs noneewat. Paneseet jel tad tikai druszin kauna preeksch juhsu Kunga; jo kas Winam staigà pakal, isdsihs, kà muhsu Ewangelijs saka, Wina wahrdâ welnus; t. i. winsch isdsihs sawus grehkus un wedis tikumigu dsihwi; winsch isdsihs tschuhskas; winsch nelaidis eekschâ tos kuhtros, kas nahk mahjâs un runà kaunas leetas sem taisnibas apsega un tà ir lihdsigi nahwigàm tschuhskam. Juhs redsesees, kà behrni war wineem stahwet preti ar Deewa pateesibu un aisdsiht winus. Ja tizigajs eedser kautko nahwigu, tas winam nekaitès: schis nahwigais dsehreens ir to kuhtro wiltigàs mahzibas, no kureem, ja juhs ar wineem zihnatees, kautkas drukku pahrnahk ari us jums. Bet tas, kas neaisskahrts pastahw tizibâ, jums ussauz: Peeluhkojeet, ka juhs dareet labu: meklejeet Deewa, ne juhsu godu. Tas, kas to dara, ir no pateesibas un paleek neaisskahrts. Tas Kungs saka tahlak par teem ustizigeem: us neweseleem tee rokas usliks, tad ar teem buhs labaki. Rokas ir tee darbi, un tee labee leek tahdas rokas us teem wahjeem, atbalstidami winus, kad tee sahk schaubitees. Waj es juhs nemahzu pehz Ewangelija? Kapehz juhs kawejatees un neeestahjatees ta Kunga kalpibâ? Waj juhs wehl man waizajat, kas jums darams? Es, beigdams, jums to pateikschu.

Luhkojeet us Kristu un juhs atradiseet, ka wiss, ko Winsch saka, atteezas us tizibu. Jautajeet apustulim; winsch nerunà ne par ko zitu, ka par tizibu. Ja jums buhs wisu leetu pamats, ja jums buhs pateesiba, tad juhs weenmehr darisseet to, kas ir labs. Bes tizibas zilweks weenmehr eekriht grehkâ. Jums jameklè tizibu, lai juhs waretu buht labi, zitadi juhsu tiziba taps neihsta. Kristus pawehleja saweem mahzekleem sludinat ewangeliju wisai pasaulei, un juhsu gudree nosauz zilweku par masu pasauli, par mikrokosmu. Nu tad sludineet sew pascheem, tu wihrs, seewa un behrns. Trihs dakas ir ari tai pasaulei eeksch jums. Sludini wispirms sawai atsihschanai, un saki winai: Ja tu tuwosees schai pateesibai, tad tew buhs daudz tizibas; kapehz tu kawejees winu isleetot? Sawai gribai saki: Tu redsi, ka wiss paeet; tapehz nemihle pasauli, bet mihlè Kristu. Tad greesees pee sawas pasaules otràs dakas un saki winai: Esi pateiziga, mana atmina, par Deewa parahditàm schehlastibam, ka tu nedomà par schìs pasaules leetam, bet par tawas radischanas schehlastibu un par tawu atpestischanu zaur Deewa Dehla asinim. Tad ej pee treschàs dakas, pee tawas preekschstahdischanàs spehjas un saki winai: Neturi man neko zitu preeksch azim, kà manu nahwi, nerahdi man neko zitu, kà Krustà Sisto, apkampi Winu, behds pee Wina. Tad ej zaur wisàm tawas pasaules pilsehtam un sludini tàm. Wispirms saki sawàm azim: Neluhkojatees us gekibam. Sawàm ausim saki: Neklausatees us kuhtro, bet tikai us Jesus wahrdeem. Sawai mehlei saki: Nerunà wairs kaunu. Jo tawa mehle ir kà leels klintsgabals, kas rit no kalna gala, papreeksch lehnam, tad arween ahtrak un breesmigak. Wina eesahk ar masu kurneschanu, tad isrunà masus grehkus, tad leelakus, lihds beidsot pahrpluhst no atklahtas saimoschanas. Sawai mutei saki: Mums wajadsigs drukku atgreestees. Usnem tikai to, kas tihrs, un greesees pee ta Kunga, Winsch tewi labos un schkihstis. Sawàm rokam saki: Darat labu un dodat dahwanas; un lai tawas kahjas eet pa labeem zeleem. Muhsu pahrwehrschanàs buhs eesahkusès eeksch Deewa Gara, ja juhs nemseet pee sirds, ka katram weenam jasludina sew pascham. Tad mehs Jesus wahrdâ isdsihsim kahrdinaschanas welnus. Ja, sauz us Jesu, tikko kahrdinaschana tuwojas: sauz us Winu simts reisu un tizi stipri, un kahrdinaschana atkahpsees. Tad mehs runasim ar jaunàm mehlem; mehs runasim ar Deewu. Mehs aisdsihsim tschuhskas; muhsu meesas prahta kahribas ir tàs tschuhskas. Kad mehs dsersim kautko nahwigu, tas mums nekaitès; kad dusmas un kaislibas eeksch mums sazelas, Jesus wahrdâ winàm buhs sust. Mehs neweseleem uslikšim rokas un tos dseedinasim; ar labeem darbeem mehs stiprinasim to wahjo dwehseli. Ja tu juhti sawu wahjumu, behds pee Deewa un Winsch stiprinàs; tadehl Winsch ir taws weenigais patwehrums. Winsch ir taws Pestitajs un taws Kungs, kas usgahja debesis sagatawot preeksch tewis weetu un sagaidit tur tewi. Ko tu domà darit? Ej un seko Jesum, kursch lai ir slawets no muhschibas us muhschibu. Amen.

Pamoschanàs un swehtischanàs.

R. Z. Inka:

Peeaugschana schehlastibâ.

2. Pet. 3:18.

Ewoluzija ir dsihwibas prinzips. Sewischki organiskâ pasaulê wiss peeaug un attihstas. Kad mehs eestahdam masu kozinu preeksch nama durwim, tad gaidam lai winsch aug. Bet kad paeetu weens gads, diwi gadi, trihs gadi un tas kozinsch wehl weenmehr tapat stahwetu, tad mehs sinam, ka tur ir kaut kas nekahrtibâ; waj nu tahrps ir pee wina saknes, jeb seme nederiga. Tahdu kozinu waj nu dahrsneeks issweestu ahrâ, jeb, ja winsch meschâ augtu,

wehtra to buhtu nolaususe un ta weetu wairs nepasihtu. Ir Deewa behrni, kuri wairak nekà desmit gadus stahw us weetas, nepeeaug schehlastibâ, un tomehr Deews winus wehl nawa isnihzinajis. Pee tahdeem laudim jaapbrihno Deewa pazeetiba un garigàs dsihwibas sihkstà isturiba. Zik mas teek peegreesta wehriba peeaugschanai schehlastibâ, tà no sludinatajeem kà no draudses lozekleem! Pat pee sludinataju kandidatu pahrbaudischanas neteek peegreesta nekahda wehriba atteezigàs personas garigai peeaugschanai, jeb peeaugschanai schehlastibâ. Wisi pahrbaudijumi atteezas weenigi us intelektualo Bibeles sinaschanu, atskaitot personigàs atgreeschanàs stahstu. Waj sineet, ateists war tik pat labi Bibeli sinat, kà isstudejis jauns mahzitajs. Kas atleek wezakeem un nopeetneem draudses lozekleem ko darit, kad wini redz, ka winu sludinatajs ir tikai intelektuali attihstijees? Sahpes saschnaud winu sirdi ... Ari jaunatgreestee teek parasti eeaijati patihkamâ besdarbigas tizibas meegâ. Wineem teek mahzits, ka tiziba wisu padara. Slinkà tiziba ir netizibas mahsa. Nepeeaugschanas isnahkums ir remdeniba, atkrischana un deewleedsiba.

Runajot par peeaugschanu schehlastibâ, zekas jautajums, kas schehlastiba ir? Schehlastibai ir diwas puses. No weenas puses schehlastiba ir nepelnita, nesamaksata dahwana, dahwinata tahdam zilwekam, kursch to dahwanu newareja samaksat un nebija winas wehrts. Deews mums ir dahwinajis sawu Dehlu, grehku peedoschanu, Sw. Garu, meeru dwehselê u. t. t. Schis ir brihnischkigas Deewa dahwanas. Us otras puses, schehlastiba ir Deewa labprahtiba un laipniba pee zilwekeem. Deews netikween dod sawas dahwanas, bet winsch muhs ari mihlè, tur labu prahtu pee mums. Daschu reis mehs dodam zilwekeem dahwanas, bes ka mehs winus pateesi mihletu, tahdai dahwanai ihstàs wehrtibas truhkst. Zik jauki ir apsinatees, ka dsihwojam katru deenu un katru stundu Deewa labprahtibâ, ka Deewa azs noluhkojas us mums weenmehr ar besgaligu mihlestibu un labprahtibu, itin kà us sawu Dehlu, kad winsch (Deews) sazija: „Schis ir mans mihkais Dehls, pee ka man labs prahts“ (Mt. 3:17.). Tà tad schehlastiba nosihmè sanemt nepelnitas dahwanas un dsihwot pastahwigi, deenu no deenas, Deewa laipnibâ.

Bet kas tad ir peeaugschana? Ari peeaugschanai ir diwas puses, eekschkigà un ahrigà. Nem salu kozinu, eestahdi to Grenlandê starp ledus kalneem un tu redsesi winu mirstam. Turpretî nem nokaltuschu kozinu un eestahdi to taî wislabakâ semê un klimatâ, tomehr winsch neaugs. Pee peeaugschanas wajadsigas diwas leetas: eekschkiga dsihwiba un ahriga peederiga atmoffera, jeb klimats. Jaunpeedsimis Deewa behrns, dsihwodams Deewa labprahtibas atmosferâ, newar palikt nepeeaudsis. Ja winsch nepeeaug, tad tur ir weena kluhda; waj nu truhkst dsihwibas, jeb Deewischkigas mihlestibas, kura winu audsina.

Muhsu peeaugschanas ideals jeb preekschsihme ir, bes schaubam, Jesus Kristus. Mihlotee, ja mehs topam tik leeli kà Jesus, tad mums peeteek. „Un Jesus peenehmâs gudribâ, augumâ un peemihlibâ pee Deewa — eewehro, pee Deewa wisupirms—un zilwekeem.“ Jesus dsihwoja Deewa schehlastibas atmosferâ. Kahds meers, kahda mihlestiba, kahda laba apsina pildija wina schkihsto dwehseli. Deewa mihlestibas saules siltums, sirdsmeera wehji, schkihstàs sirds dsidrais eteris steidsinat steidsinaja wina leelàs un energiskàs dsihwibas, garigas dsihwibas, peeaugschanu. Bet Jesus tikai tad war buht muhsu peeaugschanas ideals, ja mehs winu par leelu pasihstam. Kahds anglu sludinatajs reis sazija, ka daudz tizigajeem ir tik mass Kristus, ka to warot noglabat westes kabatâ un ar to eet fabrikâ, kantorî, dsihwot mahjàs, un neweens pats nenomanits, ka winam ir Kristus. Tahds Kristus, sinams, neder kà ideals muhsu peeaugschanai schehlastibâ.

Eekam pahrejam us atbildi, kas ir peeaugschana schehlastibâ, sazisim kahdus wahrdus par to, kas nawa peeaugschana schehlastibâ.

Peeaugschana Deewa wahrda sinaschanâ un atsihschanâ nawa peeaugschana schehlastibâ. Deewa wahrdu sinat un samantot atsihschanu par daudz nopeetnàm Bibeles pateesibam nawa schehlastiba. To war ikweens zilweks. Daschi no leelakeem eksegeteem Wahzijâ, kuri sarakstijuschi besgaligus komentarus, ir laudis, kuri netiz Deewam tà, kà tee Raksti saka. Tad ari nawa nekahds brihnums, kad wini saka, ka 51. Daw. ds. nawa Dawida, bet Israela tautas atgreeschanàs balss. Kad muhsu seminarî schis punkts tika pahrspreests, es saziju profesoram, ka tas komentarists wehl nekad nawa sawus grehkus sajutis, tadehl winsch ari 51. D. ds. nesaprot. Starp Bibeles sinaschanu un winas pateesibu peedsthwoschanu ikdeenischkà dsihwê ir leela starpiba.

Peenemschanàs dahwanâs jeb spehjas Deewu luhgt, dseedat, runat, pamahzit, u. t. t., ari naw peeaugschana schehlastibâ. Zaur wingroschanos war panahkt weiksmi, staigat pa wirwi. Par schehlumu daudz tizigaji ir nepahrspehjami akrobati garigàs leetàs. Laudis, kuri nepeeaug schehlastibâ, mehds luhgt Deewu gari, retoriski un daudzreis ar taisitàm jeb mahkslotàm juhtam. Pehdigàs ir pateesi reebigas un skahdigas weselibai. Tahdas luhgschanas war labi dsirdet, bet newar just. Tee labee laudis lihdsinajas Edisona runajamàm maschinam. Daschs sludinatajs ir warens balamute. Dascham ir ta spehja peesawinatees otra runataja maneerus un metodes. Bet schee warenee nawa laudis, kuri peeaug schehlastibâ. Wini nawa dsihws atwots, is kura pluhst swaigs un dsihws uhdens. Ir pateesi leela leeta, dsirdet wihru, kursch pildits ar Deewa Garu, peeaudsis schehlastibâ, stahjas lauschu preekschâ.

Laudis, kuri mehginа zitеem eestahstit, ka wini grehkam un pasaulei miruschi, ari naw schehlastibâ peeauguschi. Ne-esmu dsirdejis, ka kahds mironis, nests zaur pilsehtas eelam, buhtu atgahdinajis laudim: „es pateesi esmu miris.“ Mums newajag peespraust pee muguras dehliti, ar usrakstu: „esmu miris“. Ja mehs pasaulei buhsim miruschi, to wina nomanis. Nawa neweenas personas mahjàs, pret kuru laudis tik uskrihtoschi isturas un kuru wisahtraki pamana,

kà weenu mironi. To pasaule wed us kapsehtu bes kaweschanàs. Wiss, ko mums tahdâ gadijumâ jadara, ir rahdit, ka mehs esam dsihwi eeksch Kristus. Ja muhsu dwehsele buhs pateesi pilna ar debeschkigu preeku un meeru, mums nebuhs jasakahrto gihmja panti garâ stilâ un jasaka ar nopeetnu semu balsi: „es esmu preezigs eeksch Kristus!" Atminos, kad pagahjuscho pawasari nobeidsu eksamenus, tad jutos waren laimigs. Nogahju pee Bostones draudses latweeschu sludinataja gimenes, lai atpuhstos no gruhtajeem eksamena darbeem. Mana isturešchanàs bija tik uskrihtoschi preeziga, ka familijas lozekli mani weens pehz otra us to darija usmanigu, peesihmedami, ka mani wehl nekad tik laimigu nceset redsejuschi. Preezigu sirdi newar apslehpt. Mihlestibu us Jesu un naidu us pasauli ari newar noslehpt.

Kas tad nu ir peeaugschana schehlastibâ?

Wisupirms japcesihme, ka ta naw Jonas stahds, kursch weenâ nakti usaug, bet ta ir rahmi augoschs osols, kursch stahdits pee uhdens upem. Wehtras tam newar neko padarit, saules karstumâ wina lapas newihst. „Weenu wihna-koku tu esi atwedis no Egiptes, paganus tu esi isdsinis un to dehstijis. Weetu preeksch wina tu esi sataisijis un winam lizis eesaknotees, kà winsch semi peepildijis Kalni ar wina ehnu ir apklahti un Deewa zeedru-koki ar wina sareem. Winsch isplehta sawus sarus lihds pat juhrai un sawus jaunos sarinus lihds tai leelai upei." Tahds ir Deewa behrns, kursch peeaug schehlastibâ.

1. Wisupirmais prinzips pee augschanas ir neapgahschami — „dsihwiba". Tas ir tik weenkahrschi, ka to lahlak nemas newajadsetu paskaidrot. Kokam wajag sulas, saram jabuht pee koka un potsaram jateek peespraustam pee zelma, ja sagaidam augschanu. Kweeschu graudam jaeekriht semê un jaapmirst, pirms winsch eesahk augt. Pateesa atgreeschanàs ir garigas dsihwibas eesahkums. Scho dsihwibu Deews pats dod, ta ir schehlastibas dahwana. Tad Deews palihds augt tam stahdinam ar sawu mihlestibas klahtnibu — atmosferu. Pasuduschajam dehlam wajadseja pahrnahkt tehwa tuwumâ, tehwa atmosferâ, zitadi wina garigà pecaugschana nebija eespehjama. Zik elementara-ari schi mahziba nawa, tomehr schi mahzibas prakse issuhd jo deenas jo wairak is tizigo mahzibas regstra. Runat par peedsimschanu no jauna un peedsimt, ir diwas pawisam schkirtas leetas? Ja mehs waretu skatitees ar Deewa azi us wisàm muhsu protestantu draudsem, tad mehs eeraudsitu weenu milsigu lozekku skaitu, kuri wehl nekad naw pateesi atgreesuschees. Spreed pats... Saweenoto Walstju milsigais kristigàs tizibas koks issuhta us wisàm semes malam misionarus, kà sakas atwases, bet pats pamasam mirst. Nahwigs sausums speeschas arweenu tuwaki koka serdei. Ko nosihmè deju wakari basnizu apakschejâs telpâs? Ko nosihmè miglas bilschu israhdischana paschâ basnizâ, par to laiku, kad buhtu janotur swaidita deewkalposchana? Ah, daschs sazis, ta ir schaursirdiba, ta peedausischanàs ir peezdesmit gadus weza, lai wina mirst muhsu modernâ pasaulê. Nè, mans draugs, tee ir nahwigas rembenibas simptomi. Tizigee ir apstahjuschees peeaugt schehlastibâ, tas ir peedsihwojuschà ahrsta konstatejums. Basnizas ir tukschas, tàs mehgina peepildit ar miglas bilschu israhdem. Bet, par noschehloschanu, teatrôs winas prot labaki israhdit, tur ir eksperti schink arodâ. Tadeht ari gudraki aiseet tur, un basnizai kà naw tà naw klausitaju. Ak, nabagà Deewa draudse! Taws Kristus ir pateesi palizis par westes kabatas Kristu. Kahda swehtdeenas skolotaja atnahza pee tiziga studenta, t.s paschas draudses lozekla, Filadelfijâ. Wina nokrita us krehsla, apklahja seju rokam un, ruhktas asaras raudadama, sazija: „Mihlo brahli, es nesinu, ko lai daram. Muhsu basniza ir tukscha, swehtdeenas skola tukscha. Kad behrni dabu peezus zentus preeksch kolektes, tad tschetrus wini isdod preeksch saldumeem un weenu atnes swehtdeenas skolâ. Sludinatajs rahdas buht deesgan kreetns, bet draudsê nekas neeet us preekschu, wiss pamasam sastingst." Tur truhkst weenas leetas — peeaugschanas schehlastibâ.

2. Tahlak, wajag atstaht wisus grehkus, lai garigi peeaugtu. Atteezotees us scho swarigo pateesibu, walda leela maldiba. Laudis domà, ka jaatstahj grehki zitu pakal zitam; tà kà peeaugschana ir rahms prozess, tà ari grehku atstahschana. Nè, gluschi otradi. Wisus sinamus grehkus wajag nelokami, burtiski un praktiski usreisi atstaht. Bes tam peeaugschana nenotiks. Tahrpam jateek no saknem nonemtam, tad koks augs. Deews dod spehku to darit. Grehka atstahschanai ir ari diwas puses, abas zeeschi jaeewehro. Pirmkahrt wajag eet pee praktiska darba, lai no grehka iswairitos un to isdeldetu. Ja esmu ar brahli sanihdees, tad burtiski eju ar winu islihgt. Ja juhtu, ka romans, kuru esmu eesahzis lasit, man skahdè, to jaeesweesch us pehdam ugunî. Ja teatrî eeschana man kaitè, paleeku burtiski atpakal. Ja skatu logâ bildes, kuras aiskar manu morali, tad greeschos no tàm prom. Ja domâs grehkoju, tad mehginu kaut ko strahdat, lai teeku walâ no tàm domam. Deewa luhgschana mani neisglahbs, ja neleetoschu sawu gribu, prahtu un lozeklus, behgot no grehka.

Bet otra puse wehl swarigaka un ta ir, nopeetna dsihschanàs peeaugt schehlastibâ, palikt Jesum lihdsigakam. Pirmais bes otrà nekad newar isdotees. Sawâ zihnâ pret grehku dariju scho kluhdu. Es wehlejos, un nopeetni wehlejos, tikt wakâ no grehka, bet nemehginaju tanî paschâ laikâ kluht Deewam tuwaki. Grehku atstaht nawa eespehjams bes speeschanàs Deewam tuwak. Kad schi wehleschanàs peepilda zilweka sirdi, tad grehka kahriba teek no sirds isspeesta. Daudz tizigee wehlas janemt tàs dahwanas, bet ne to deweju paschu. Dari wisu, ko sini, lai swehtitos Deewam, un grehks no tewis behgs, tu aismirsi grehkot.

3. Zaur pilnigu nodoschanos un swehtischanos Deewam, mehs peeaugam schehlastibâ. Kurâ azumirkli mehs apstahjamees nodot itin wisu Deewam: prahtu, gribu, mantu, dwehseli un meesu, tanî mehs apstahjamees peeaugt schehlastibâ. Wisnewaldamakà parahdiba eeksch zilweka ir wina domas. Par tàm ir gruhti kontrolet. Bet ir tàs

mums janodod Deewam. Pawils ſaka: „Mehs ſawaldam wiſas domas, lai Kriſtum paklauſa.“ (2. Kor. 10: 5). Zitâ wcetâ winſch ſaka: „Domujeet uſ to, kas ir augſchâ, un ne uſ to, kas wirs ſemes.“ Kad tizigee zitadi wairs tik uſkrihtoſchi negrehko, tomehr ar domam wehl ikweens war grehkot. Launas domas jau newar redſet. Brahli jau war ſkuhpſtit, teikt winam, ka wiſs ir peedots, tomehr neſt domâs eenaidu. Zik jauneeſchu ſewi neſagahna ar neſchkihſtàm domam! Kà jums patiktos, ja juhſu weenas deenas domas uſrakſtitu uſ leelu plakatu un tàs kahdâ ſwehtdeenas wakarâ iſklahſtitu pee baſnizas ſeenas pahr kanzeli? Deews laſa juhſu domas katru wakaru. Bet kà tad lai domas nodod Deewam? Domu awots ir prahts. Ja prahtu nodoſim Deewam, tad ari domas buhs winam nodotas. Swehtee Raksti ſaka: „Un jums buhs atjaunotees ſawâ ſirdsprahtâ un garâ.“ (Ew. 4: 23.) Adama prahts un domas tika ſamaitatas, bet muhſu prahtam janahk apakſch Kriſtus aſinim un jatop tahdam, kahds bija otram Adamam. Deewa wahrds ſaka: „Bet mums ir Kriſtus prahts.“ (Rom. 2: 16). Atkal: „Un nepaleekat ſchai paſaulei lihdſigi, bet pahrwehrſchatees, ſawâ prahtâ atjaunodamees, ka juhs warat pahrbaudit kas ir tas labais un patihkamais un pilnigais Deewa prahts.“ (Rom. 12: 2.). Schis pantiņas mehs laſam un ſinam winas no galwas, bet nekad nemehginam peedſihwot, tas ir tas leelais Bibeles ſinataju poſts. Mums wajag jaunu prahtu, pahrwehrſtu prahtu, prahtu par kuru paſaule ſmejas. „Bet Deewa gekiba ir gudraka nekà zilweki.“

Bet zilweks war pareiſi domat un nepareiſi gribet un darit. Ir loti nepareiſi, kad ſaka: domà pareiſi un tu pareiſi dariſi. Domas, wehleſchanas un juhtas nawa tàs, kas noteiz zilweka darbibu. Kad pazients noleekas uſ operazijas galda, jeb noſehſchas uſ ſobahrſta krehſla, lai ſobu iſrautu, tad winſch to nedara tadehl, ka winſch tà juht, wehlas jeb domà, winſch to dara tadehl, ka winſch to tà grib. Saldats neatſtahj wiſ ſeewu un behrnus mahjàs un dodas uſ aſinaino kara-lauku maigu juhtu ſkubinats, jeb ſaldàm wehleſchanam paklauſidams, bet tikai tadehl, ka winſch tà grib un ir apnehmees mirt kà wihrs. Starp tizigeem ir waren daudſ labi juteji un wehletajees, bet maſ dſelſigi gribetaji. Juhtâs peldet un ſaldâs wehleſchanâs ſapnot, uſ to neſkaitams tizigo pulks ir weenmehr gatawš. Bet tee naw tizigee, kuri ſchehlaſtibâ peeaug. Ja nu ikdeeniſchkâ dſihwê griba ſpehlè tik leelu lomu, kadehl tad neleetojam ſawu gribu garigâ dſihwê? Welns uſmetas daſchureiſ par preekſchſihmigu behrnaukli, lai koptu, audſinatu, dſirdinatu un eeaijatu tizigajôs to ſihduliti, kuru ſchoreiſ noſaukſim par juhtam. Winſch ſin, ja winam iſdodas tizigo eeaijat ſaldajâ juhtu ſnaudâ, tad naw ko behdat, ka tizigais kerſees pee noteikta darba. Griba ir ta, kas dara. Nodoſim to tam Kungam. Ja tu gribi peeaugt ſchehlaſtibâ, tad nejautà pehz juhtam, bet nododees tam Kungam uſ weetas. Par to naw waina, ka tu tagad wiſu neſaproti, gan Deews tewi audſinas, bet leeto tagad ſawu gribu. Daudſ tizigee, dſirdedami ſprediki par wajadſibu garigi peeaugt, juht un atſihſt ſawu leelo rembenibas poſtu. Wini iſbihſtas un trihz. Bet wini nepeeleek ſawu gribu, wini ne-eeſahk nodotees, grehku atſtaht, un wiſas winu juhtas un bailes wineem neneeka nelihdſeja. Tas Kungs Jeſus weenumehr rihkojas ar zilweka gribu un nekad ar juhtam. Winſch jautaja ſlimneekus: „Waj tu gribi weſels tapt!“ un ne: „waj tu tà wehlees, jeb juhtees uſ iſweſeloſchanos?“ „Un kam gribas, tas lai nem to dſihwibas-uhdeni beſ makſas.“ „Ja juhs paleekat eekſch Manis, un Mani wahrdi eekſch jums, tad juhs luhgſeet, ko gribedami, un tas jums notiks.“

4. Lai peeaugtu ſchehlaſtibâ, mums wajag mahzitees paſiht Jeſu. Bibeles galwenàs mahzibas ir diwas: Deewa rakſtura jeb dabas atklahſchana zaur Jeſu Kriſtu un Wina ſakars ar zilwekeem. No pirmàs Moſus grahmatas lihdſ Jahņa parahdiſchanai, Bibele neko zitu nemehgina iſſka drot, kà augſchminetàs diwas pateeſibas. Bet mums wajag mahzitees Kriſtu paſiht perſonigi, mums wajag Winu zaur tizibu peedſihwot, iſmehginat Wina apſoliſchanas praktiſkâ dſihwê. Jeſus nedrihkſt palikt Bibelê ween, Winam jatop muhſu mahju draugam, mahju zilwekam, Winſch pats to ſawâ wahrdâ apſola: „Jeſus atbildeja un uſ to ſazija: ja kas Mani mihlè, tas Manu wahrdu turès, un Mans Tehws to mihlès, un Mehs pee ta nahkſim un mahjas weetu pee ta dariſim.“ (Jahņ. 14: 23.) Jeſus grib palikt par familijas lozekli, un familijas lozekli ſawâ ſtarpâ paſihſtas. Pahrbaudi Jeſu kà ſawu augſtpreeſteri. (Ebr. 4: 14, 15.) Turi winu kà ſawu kehninu, kà praweeti, kà ſtipru pili u. t. t.

5. Pilniga tiziba uſ Deewu ir nepeezeeſchama lai peeaugtu ſchehlaſtibâ. Abraams tizeja Deewam beſ kahdeem noteikumeem. Zaur ſchahdu tizibu mehs panahkam diwas leetas: mehs pagodinam Deewu un ſagatawojam ſewi, ſagaidit leelas leetas taiſni no Deewa. Netiziba jaſeen Deewam rokas, ka winſch newar neko ſewiſchku darit preekſch mums. Mehs Deewu apbehdinam un ſewi eegruhſcham ſuhdiſchanu purwâ. Wiſi Jaunàs Der. brihnumi atkarajas no tizibas. Tikai ſchehlaſtibâ peeaudſis zilweks ſpehj Deewam pilnigi uſtizetees. Beſ tizibas naw eeſpehjams Deewam patikt. Pilniga tiziba uſ Deewu ſaldina dſihwi. Tahds tizigais wed brihniſchkigu dſihwi. Sapulzes, kuras no ſludinataja atdotas un uſtizetas Deewam, ir weenumehr ſwehtigas. Sludinatajs ſpehj ari runat daudſ firſnigaki, droſchaki un ar leelu eeſpaidu, ſinadams, ka ta ſapulze ir Deewa leeta un ne wina paſcha.

6. Peeaugſchana ſchehlaſtibâ eeſlehdſ ſewi paſuſchanu eekſch Kriſtus. Es reiſ ſarunajos ar kahdu angļu mahſu pehz tam, kad wina bija nodſeedajuſe jauku ſolo gabalu. Es winai jautaju, kadehl wina ſawu ſolo gabalu pate pawadija, jo zaur to winai bija jaatgreeſch muguru pret klauſitajeem. Wina man atbildeja tik maigâ un tomehr nopeetnâ balſt ſekoſcho: „Brahli Jņki, es labpraht wehletos, ka tee laudis eekſch manis un zaur mani Jeſu redſetu. Kad es laudim rahdu ſawu waigu, man bailes, ka wini

no manis pardaudſ neredſ." Es ſchij mahſai tizeju, ka wiņa gribeja tikai Jeſu rahdit, tahda bija wiņas dſihwe wiſâs weetâs. Pawils raksta Galateeſcheem: „Bet tas lai man nenoteek, ka leelos, ka ween ar muhſu Kunga Jeſus Kriſtus kruſtu, zaur ko manim paſaule ir kruſtâ ſista un es paſaulei." Jo leelaks tas Kungs eekſch mums iſaug, jo maſak paſaule redſ no mums paſcheem un jo wairak mehs eſam ſchehlaſtibâ peeauguſchi. Marija ſwaidija Jeſus kahjas ar dahrgàm ſwaidamàm ſahlem un noleezas pee tàm un ſchahweja tàs ar ſaweem mateem. Mati ir ſeeweetes godiba, ar ſawu godibu Marija ſchahweja ta Kunga kahjas. Draugs, noleez ſawu godibu, ſawu ſlawu, eekahroſchanas, wihribu, ſeeweetibu, wiſu, kas tew dahrgs, pee ta Kunga kahjam. Jonatans ſinaja, ka Dahwids atņems wiņam troni, bet wiņſch eegehrba Dahwidu ſawâs paſcha drehbês. Jahnis Kriſtitajs teiza uſ Jeſu: Tew jaeet leelumâ, bet man maſumâ. Ak kaut dſeedataji, ſludinataji, deklametaji, ſwehtdeenas ſkolotaji un wiſi ziti ſtrahdneeki mehginatu pagodinat Jeſu.

7. Beidſot mehs peeaugam ſchehlaſtibâ, ja dalam no muhſu ſchehlaſtibas zitcem lihdſ. Muhſu ſirds paliks leela un plaſcha, ja eenemto ſchehlaſtibu un meeru doſim tahlak. Tas jadara ar ſwehtu takti jeb kahrtibu, bet to ir jadara. „Kas tiz uſ Manis, kà tee Raksti ſaka, no ta meeſas dſihwa uhdens ſtraumes tezès," (Jahn. 7: 38) ſaka Jeſus. Schehlaſtiba, kura nepluhſt, newairojas. Kaut muhſu ſirdis kluhtu par dſihwu uhdens awotu! Kaut tàs buhtu weenmehr pilnas ar ſchehlaſtibu, kà ta pluhſtu pahri un appluhdinatu ikweenu ſauſu un neaugligu ſirdi. Jeſus mihleſtiba ir weenada uſ wiſeem. Wiņſch netaiſija nekahdu ſtarpibu ſtarp Jahni un Peteri, ſtarpibu taiſija mahzekli paſchi; Jahnis lahwas no Jeſus mihletees, tadehl wiņſch tika mihlets. Laujat ſewi mihlet un Jeſus juhs mihlès tik pat kà Jahni. Nodotatees Jeſum paſſiwi ſchinî azumirklî un ejot no ſchìs weetas mehginajat, aktiwi peeaugt ſchehlaſtibâ. Ko dari, to dari tuhliņ! un Deews tewi ſwehtìs beſ mehra.

Kahda loti bagata un ſkaiſta miljonara meita Nujorkâ reiſ iſgahja ar kahdeem ſeptiņeem ziteem jauneem zilwekeem uſ Bruklini, lai tur trauzetu un iſſlokotu kahdu peſtiſchanas armijas ſapulzi, kura tika notureta wakarâ uſ eelas ſtuhra. Minetâ wakarâ armijas ofizeera weetâ ſludinaja kahds uniwerſitates ſtudents. Schis jaunais zilweks iſkratija ſawu ſirdi preekſch klauſitajeem weenkahrſchôs, bet dſiļi iſſjuſtôs wahrdôs un uſaizinaja, waj naw kahds, kurſch grib atklahti nodotees Jeſum. Un, ſchehlaſtibas brihnums! bagatà jaunawa iſgahja preekſchâ un nodewas Jeſum. Neſkaitami ſaimu wahrdi wiņai bija jaſanem to paſchu wakaru no ſaweem beedreem. Mahjâs pahrnahkot, wezaki ſaudeja waj prahtu, dſirdot par ſawas weenigàs meitas atgreeſchanos pee tahdàm mukibam. Wiņi draudeja meitu iſſlehgt no mantoſchanas teeſibam; bet tas wiſs neka nelihdſeja. Lai meitu dabutu atpakaļ paſaulê, wezaki iſrihkoja leeliſku balles wakaru. Tuhkſtoſchi tika iſdoti, ſimteem weeſu tika eeluhgti, un meitai, ſinams, bija jadejo. Nabaga jaunawa nahza karſtâs luhgſchanâs pee Deewa uņ jautaja pehz padoma. Tas Kungs Jeſus ſazija wiņai: „Ej, mans behrns, Es eeſchu tew lihdſ." Kad ſkaiſtà jaunawa parahdijàs leelajâ weeſu ſahlê, wiſi uſgawileja un luhdſa pehz kahdas paſauligas un gekigas dſeeſminas klawieru pawadibâ. Jaunawa ar dſiļu nopuhtu peeſehdàs pee inſtrumenta un eeſahka ſpehlet un dſeedat ſekoſcho jauno angļu dſeeſmu:

Jeſu, ſawu kruſtu neſu;
Prom lai wiſs, Tew ſekoju;
Nabags, kails un atſtahts eſu,
Tew tik weenam peederu.
Tagad mana bagatiba
Dſihwais Deews un Debeſis.

Dſeeſmas ſaturs brihniſchki iſteiza jaunawas tagadejo ſtahwokli un juhtas. Skaņas pluhda arween tihraki un maigaki. Jaunawai paſchai mirdſeja aſaru pehrles azîs. Sahlê waldija nahwigs kluſums. Pehz pabeigtas dſeeſmas tehws tuwojàs meitai no weenas puſes, un aiſgrahbts lihdſ aſaram, apkampa ſawu weenigo behrnu, ſpeeda to pee kruhts un ſazija: „Behrns, ja tew ir tahds Peſtitajs, tad luhdſu, dod Wiņu ari man. Es ari gribu dſihwot preekſch Wiņa." Mahte tuwojàs no otras puſes un darija to paſchu. Paſauligà balles wakara weetâ iſnahza brihniſchkiga pamodinaſchanas ſapulze. Simteem nodewas Jeſum tanî wakarâ.

Jaunais draugs, ja taws Jeſus tew ir ko wehrts, apleezini Wiņu, un tu peeaugſi ſchehlaſtibâ Mihlee, laujat lai pluhſt ſchehlaſtiba tahlaki, un juhs peeaugſeet ſchehlaſtibâ.

Teologijas daktera Henrija C. Fiſcha:

Garigu pamoſchanos wehſture.

(6. Turpinajums.)

Zeturtais pamoſchanos periods: 1790—1842. — Loti pareiſi iſſazits, ka ar 1790. g. eeſahkàs jauns laikmets, ſewiſchki preekſch Saweenotàm Walſtim. Wezajâ paſaulê frantſchu netizibas breeſmigà uſmahkſchanàs bij iſgrahwuſe pamatus netizibai un zeribai uſ Deewu, un ſaweenota ar ziteem pretigeem eeſpaideem bij likuſe tàm ſuſt aiſ bailem iſ uſtizigo ſirdim. Iſplatidamàs tumſiba ap 1790. g. pamodinaja Annu Mohr, biſkapu Portjus, Dr. Bogu, Andr. Fulleru, Berderi un Rolandu Hillu un teem radneezigus garus Anglijâ uſ zehleem ewangeliſkeem darbeem, kas loti ſwehtija paſauli. Tam lihdſigs darbs notikàs ari Skotijâ, ſakarâ ar Haldeneem un ziteem. Schis bij teeſchais eemeſls, zaur ko iſzehlàs Garigu traktatu beedriba, Britanijas un Ahrſemju Bibeļu beedriba, Londonas Miſiones un Draudſchu Miſiones (weetejas) beedribas, kà ari pirmà beedriba preekſch paganu ewangeliſeſchanas — Baptiſtu Ahrſemju Miſiones beedriba. Wiſas ſchìs un zitas lihdſigas kuſtibas bij pamoſchanos augļi ap 1790—1792. g.

Abu augſchmineto brahlu wahrdi: Roberts un Jekabs Halden no Skotijas, paliks muhſchigâ peeminâ winu karſtas dedſibas un nenogurſtoſchu puhlinu dehl Kriſtus kalpoſchanâ un dehl ta preeka, ar kahdu tee ſwehtija ſawu bagatibu, laiku un talantus baſnizu buhwem — tà ſauzameem tabernakleem (teltim) — preekſch nabageem un gahdaja par wiſadeem praktiſkeem lihdſekleem winu garigas mahziſchanas ſinâ.

Seemeļ-Wehlſâ ſem Karla Behla, „Seemeļ-Wehlſas apuſtuļa“ darbibas notikàs „leela pamoſchanàs 1791. g. ſahkumâ.

Amerikâ war tikai preezatees par plaſchajàm pamoſchanas ſwehtibam ſchai periodâ, eewehrojot winas eepreekſchejo apraudamo ſtahwokli. Taiſniba, gan parahdijàs ſchad un tad „upes tukſneſi“ ari eepreekſchejâ gadu ſimtena puſê, bet wiſpahri gandrihſ wiſas draudſes, peem. Boſtonâ, „bij atmetuſchas puritanu tizibu.“

Japeemin ari, ka walſts politiſkais ſtahwoklis bij tahds, kas paſtahwigi aiſnehma lauſchu prahtus un nogreeſa winu uſmanibu no garigàm leetam. Starp Franziju, Spaniju un Angliju wilkàs karſch no 1744—1748. g. Drihſ pehz tam iſzehlàs neſaſkaņa ſtarp kolonijam un mahtes walſti, kas turpinajàs tik ilgi, lihdſ iſlauſàs atklahts karſch 1776. Aſtoņu gadu rewoluzionara kara laikâ katrs nerws walſtî bij uſtraukts tautiſkâ zihņâ. Tà apm. 40 gadu periodà lauſchu prahti paſtahwigi bij aiſnemti ar politiſkeem jautajumeem. Schee paſtahwigee kari daudſ ko darija pee ta, ka ſwehtdeenas ſwehtums netika eeturets un draudſchu tikumiba tika poſtita.

Pa tam ſtarpam, kà jau wareja ſagaidit, frantſchu netiziba, pabalſtita no frantſchu rakſtneeka ſaimodameem raſchojumeem ahtri iſplatijàs, ſewiſchki augſtakâs klaſês. „Augſtâs un ſemâs weetâs tas palika par modi, weegli prahtigi muldet pret Bibeli un iſſmeet ſwehtas un deewiſchkigas leetas. Sw. Rakſtu weetâ frantſchu filoſofija teizàs buht tizibas un dſihwibas likums, kas, ignorejot wiſas Deewa teeſibas, atwehrſchot durwis zilweka teeſibu ſlawenai tuhkſtoſchgadu walſtij.“

Bet eenaidneekam kà pluhdeem uſmahzotees, tas Kungs pazehla pret winu ſawu karogu. Ap 1790. g. pawiſam leeli ſchehlaſtibas darbi parahdijàs wakaru un druſku wehlak rihtu walſtîs. Mehs ſchai laikâ ſaſtopam leelu daudſumu wahrdus no tahdeem, kas nebaidijàs apleezinat Deewa pateeſibu.

1790. g. pirmà baſniza Boſtonâ tika ſchehligi pamodinata, un maſ gadu laikâ winai peeweenojàs 200 jauni lozekki. 1792. g. „jeb gadu eepreekſch eeſahkàs nepahrtraukta pamoſchanos kehde Amerikâ. Debeſigs leetus lija paſtahwigi, lihdſ wareja ſaſkaitit 50—60 draudſes un wehl wairak, kur notika deewiſchkigi brihnumi. 1798. g. ſahkumâ ne maſak kà 150 draudſes peedſihwoja ſewiſchkas Sw. Gara iſleeſchanàs; un tuhkſtoſchàm dwehſelu zaur mihleſtibas teeſu tika pahrzeltas no ſatana walſts Deewa mihlà Dehla walſtî.“

Scheit buhtu ſewiſchki jaeewehro to wehrto rihku, kurn Deews lcetoja ſchaîs pamoſchanâs. Teeſcham, newcens tikdaudſ nedarija pee winu iſzelſchanàs, zaur Deewa ſpehku, kà Aſaels Netltons. Winſch ſahka ſludinat kà ewangelists 1812. g. un turpinaja darbotees wairak kà 20 gadus. Pee wina koti weetâ Polloka rindinas:

Weikls winſch ſtrahdneeks bij
Leelajâ Deewa wihnkalnâ: ko wajag apgreeſt
Ar gudru roku, winſch ſinaja, un ko rawet;
Kas tikai neſahles un kas ir debeſigi ſtahdi,
Kam nemirſtiga dſihwiba, winſch paſina.
Ak, kas ta ſlawu teiks! leels, paſemigs
Winſch ſtahjàs wiſa ļauna pluhdôs,
No poſta grehzineekus beedinadams;
Imanuela karewus uſ preekſchu wadija,
Un apſargats no muhſchigajàm rokam,
Winſch breeſmu pilnâ pirmâ rindâ atradàs
Wiskarſtâ kaujâ, zihnidamees uſwaroſchi
Pret nahwi un pret elli.

Zik brihniſchkigi tas Kungs turpinaja ſawu darbu gandrihſ wiſa ſchi perioda laikâ, naw eeſpehjams zilweku walodâ aprakſtit.

Starp zitàm Dr. Griffins ſtahſta par pamoſchanos wina ſludinaſchanas laikâ 1803. g., kad „diwdeſmit, weena no otras netahku atrodoſchas draudſes peedſihwoja Deewa wareno ſpehku.“ 1807. g. winſch weenmehr apmekleja mahju no mahjas, bet juta, ka wiuſch tikai „neſa lahpu, ar kuru aiſdegt no Deewa ſagatawoto dedſinamo materialu.“

Dr. Robbins ſaka par Norfolku 1799. g. „deewiſchkiga ſpehka un ſchehlaſtibas brihniſchkiga parahdiſchanàs bij tik ſkaidri redſama, kà mehs nekad to nebijam peedſihwojuſchi. Wiſpahriga ſwehtſwiniba iſplehtàs pahr wiſu pilſehtu uu ſatwehra gandrihſ wiſu prahtus, tà wezu kà jaunu, leeli pulki tika pahrņemti no ta Kunga tuwuma ſajuhtas; daſchi preezajas un ſlaweja Deewu, ziti ſauza dwehſeles bailês: „Ko mums buhs darit?“

1790. g. pawaſarî eeſahkàs ſpehziga pamoſchanàs un pahrņehma wairak pilſehtas, ſazeldama eewehrojamus ſakuſtinajumus wiſadu tizibas ſchkiru draudſês.

Dr. Haide ſaka, ka Maſatſchuſetâ 1792. g. eeſahkàs brihniſchkigs darbs, kas neſa noteiktas Deewa darba ſihmes. „Sakuſtinajums bij tik leels (kaut gan wehl par winu ahrpuſê neſinaja), ka kurâ pilſehtas daļâ es tad ari negahju, apkahrtejec laudis atſtahja ſawu laizigo nodarboſchanos kautkurâ deenas ſtundâ un drihſ peepildija plaſchas telpas. Eekam es apkehros un beſ kahda eepreekſcheja paſinojuma, es jau atrados nopeetnas, par dwehſeli noruhpejuſchàs ſapulzes widû.“

Daudſ zitâs pilſehtâs „ta Kunga pahrſteidſoſcha parahdiſchanàs“ bija redſama tai paſchâ laikâ.

Par Nujorku 24. janw. 1831. g. teek rakſtits: „Tas Kungs leekas nonahkam katrâ ſchis leelàs pilſehtas daļâ,

ſakuſtinat ſawus behrnus un pamudinat grehzneekus. Tuhkſtoſcheem tizigaju ir ſcheit, es domaju, kas tà luhdſ, kà wehl nekad eepreekſch. Atklahtas wiſpahrigas ſapulzes eeſahkàs wakar pehzpuſdeen un turpinàſees wiſu nedelu. Atgreeſchanàs noteek wiſàs pilſehtas dañàs. Baſnizas katru deenu ir gluſchi pahrpilditas, un ļoti zeeſcha un ſwehtſwiniga uſmaniba teek peegreeſta pateeſibas apleezinaſchanai."

Taì paſchà gadà ļahda komiteja nopirka wezo Tſchatam eelas teatri (netikumibas, ſaimoſchanas un ļaunuma perekli) preekſch deewkalpojumu noluhkeem. Diwi kungi atnahza pee teatra ihpaſchneeka un peedahwajàs atpirkt wiņa kontraktu. „Preekſch ko?" winſch praſija. „Preekſch baſnizas". Iſbrihnijees wihrs iſpluhda aſaràs un iſſauzàs: „Nemeet wiņu, un es jums dahwinàſchu 1.000 dollarus." Lihgums tika noſlehgts. Rihta mehginajuma beigàs tika dſeedata ſkaiſtà dſeeſma: „Brihwas ſchehlaſtibas balſs" un Tappana kgs paſiņoja akteereem, ka wakarà uſ ſchìs ſkatuwes buhs ſludinaſchana. Katedri nolika taì weetà, kur beeſchi tragiſkà iſſmeeklà tika pakaļtaiſita nahwes agonija; un rampas gaiſmu preekſchà bij ſehdekli preekſch teem, kas gribeja atgreeſtees.

Pirmà luhgſchanas ſapulzè ſchaì teatrì bij 800 zilweku. 6. maijà ſchis nams tika eeſwehtits preekſch deewkalpoſchanam. Dr. Finneļs runaja par tekſtu: „Kas peeder tam Kungam?" (2. Moſ. 32:26). 70 wakarus no weetas winſch tur ſludinaja milſigam ļauſchu pulkam. Bufetes telpas tika pahrwehrſtas par luhgſchanu weetu, un pirmais wihrs, kurſch tur nometàs zeļôs iſſauzàs: „Ak Kungs, peedod manus grehkus: pehdejo reiſi, kad es ſcheit biju, Tu ſini, es biju beſdeewigs akteeris uſ ſchìs ſkatuwes; ak Kungs, apſchehlojees par mani!" 3 gadus ſchi ehka tika leetota preekſch pamoſchanos ſapulzem.

Schi pamoſchanàs eeweda Neujorkas draudſès 2,000 dwehſeles, daudſi no kureem tapa eewehrojami zaur leelàm ſwehtigàm kuſtibam. Tà „ta Kunga wahrds auga un wairojàs" taì paſchà laikà pa wiſu to apgabalu.

Schi garà perioda laikà, kuru mehs tagad apluhkojam, bij ari pahrtraukumi, un daſchu gadu, (peem. 1814. un 1831.) garigà ſkauja bij bagataka kà zitôs; bet wiſpahri nemot, Kriſtus uſwara bij godibas pilna un ſlawena. Sewiſchki eewehrojams periods Amerikas draudſchu dſihwè bij laiks no 1792—1842. Gandrihſ nebij neweenas weetas, kura nebuhtu peemekleta tikuſi no bagatigàm Sw. Gara iſleeſchanam. Pehdejà gadà Boſtona tika brihniſchkigi ſwehtita, un 4.000 atgreeſigo tika peeweenoti ewangeliſkàm draudſem.

Ir aprehkinats, ka no 1815—1840. Sw. Gars tika iſleets katru gadu zaurmehrà pahr 4—500 baſnizam un ſapulzem; un ka daſchôs ſewiſchkôs gadôs weena meeniga gada laikà „no 40—50.000 tika peeſkaititi draudſem, kà tizigi. Tà tad, no kuras puſes mehs ari neſkatamees uſ ſcho darbu, mehs redſam, ka tas ir bijis wiſai ſchehlaſtibas pilns periods kriſtigajuma garigà wehſturè. Blakus neapſwerami dahrgu dwehſeku bagatai ſkaujai, kas tad tika eewahkta, ſchis pamoſchanàs ſtahweja teeſchi ſakarà, ar wiſàm tàm dſihwàm kuſtibam, kuras pahrwehrſch paſaules tukſneſi par augligeem tihrumeem.

(Turpmak beigas).

Pirmo kriſtigo ſeegelis.

Peha Gotfrida Arnolda.

Kahdi bija pirmee kriſtigaji?

Tulk. Schenija.

(11. Turpinajums).

Seſtà nodaļa.

Swabadi no paſaules un meeſas.

Deewbijigais baſnizas tehws Makarijs ſaka: „Kriſtigais nedrihkſt peekaut ſawai ſirdij iſklaidetees gar paſaules preekeem nedſ winas ruhpem. Jo tik tà winſch war dſihwot zeribà un meerigi ſagaidit Deewiſchko ſchehlaſtibu." Un Auguſtins dod pirmeem kriſtigajeem leezibu, ka wini ir daudſ wairak waldijuſchi par laizigo mantu, nekà laizigà manta buhtu waldijuſi par wineem.

Winu dwehſeles bij ſwabadas, tadehļka tas Dehls tàs bija atſwabinajis. Zitas pateeſas ſwabadibas naw, wiſs pahrejais ir tikai brihwibas ſkeetamiba, bet ihſtenibà ta ir wehrdſiba.

„Mums peenahkas eekahrtot ſawu dſihwi zitadà weidà, neka pagani to dara," tà ſazija pirmlaika deewbijigee, „ka mums naw jaatdod dwehſele par naudu, bet gan nauda par dwehſeli; paſneedſot ſawu mantu truhkuma zeetejeem un pazeeſchot, kad ſaudejam wiſu. Tahdam zilwekam ir wehl arweenu jabaiļojas, kas ilgojas pehz paſaules ehrtibam un winas kahribam. Ir gluſchi weenalga, kurà paſaules malà kriſtigais atrodas, jo winſch tà kà tà dſihwo ahrpus paſaules. Un kaut ari kriſtigam ir ſchinì paſaulè ſchis, tas jaſaudè, tad tomehr ta ir un paleek laba atmina, maſumu paſaudet, lai tai weetà guhtu leelumu."

Schahdas **paſchaiſſleedſibas** labums ir neaprakſtami leels, kas aiſſneedſas laikà un muhſchibà. Tadehļ ari uſkrihtoſchi nowehrojams dwehſeles meers bija pirmo kriſtigo droſchakà paſihſchanas ſihme.

Paſihſtamais Bernhards fon Klerwo (Clairvaux) raksta par ſewi: „Tikai meeru es wehlos, neko zitu. Ja kahds ta Kunga dehļ ir ſawu peederumu atſtahjis un no ſchìs paſaules atſazijees, tad winſch mantos paſauligas labklahjibas weetà Deewiſchko meeru ſawà ſirdì un laizigo jautribu weetà Swehtà Gara preeku ſawà dwehſelè.

Jsnihzigo drehbju weetâ ta eerschkigais zilweks apwilks Deewischkàs gaismas uswalku, pasauligàs sabeedribas weetâ winsch eepasihstees ar debesschkigo sabeedribu sawâ eekscheenê; tahds baudis debesu schehlastibas eepreezu un Deewischkàs baribas saldumu, un skaits Deewa godibu. Kam tas nawa, tas ir nederiga sahls un noschehlojamaks par wiseem zilweku behrneem. Bet kas to wisu pee sewis bauda, pee ta peepildas ta Kunga wahrdi: „Kas atstahj namus waj brahtus, waj mahsas, waj tehwu, waj mahti, waj behrnus, waj tihrumu Mana Wahrda dehl, tas to dabùs simtkahrtigi un mantos muhschigu dsihwoschanu."

Kad Basilijam Leelajam draudeja ar wina mantas atnemschanu, ar spihdsinaschanu un nahwi, tad winsch atbildeja: „Waj tik ween? No scheem draudeem neker mani neweens. Ta mantas newar atnemt, kam winu naw. Jssuhtischanu es nepasihstu, jo neesmu saistits ne pee weenas weetas; ari to semi, kuru patlaban apdsihwoju, neturu par sawu ihpaschumu, jo wisa eme peeder Deewam, kuras weesis es esmu. Pret spihdsinaschanam esmu nejuhtigs; nahwe ir mans labdaris; jo nahwe aisweds mani pee Deewa, Kuram es dsihwoju un Kam kalpoju; ihstenibâ nemot, esmu jau miris un steidsos jau sen us kapu."

Sem wisa ta atsazischanàs no pasaules netika tà sapraste, kà to usnehma wehlak muhku laikâ. Ar zik skaidru prahtu un weseligu usskatu jau apustuli luhkojàs us dsihwi, to peerahda daudsi Rakstu weetas: „Kas scho pasauli leetà, kà kas to neleetà," lasam 1. Kor. 7:31; ka mehs „deewbijigi dsihwojam schinî pasaulê" (Tit. 2:12); lai „nemihlejam pasauli, nedsi to, kas ir pasaulê" (1. Jahn. 2:15) un wehl daudsi zitas. Tà pirmee kristigee prata mahkslu dsihwot pasaulê, nebuhdami paschi no pasaules. No launàm sabeedribam wini atrahwàs, lai issargatu sawas dwehseles no samaitaschanas posta.

Ari satiksme ar paschu netizigeem radeem prasija leelu paschaisleedsibas spehku. „Mums ir jamihlsweschi wairak, kuri zaur Kristus mihlestibas saitem ir ar mums saistiti," tà leezinaja tizigee, „nekà muhsu radi, kas nemihl Deewu un nekalpo Winam. Kadehl tà? Tadehl, ka sirschu saites ir swehtakas par meesigàm."

Par kahdu deewbijigu wihru teek stahstits: „Winsch atstahja sawu tehwiju, aismirsa sawus behrnus, atrahwàs no sawas seewas un atmeta wisus sawus radus, turpreti winsch mekleja, lai waretu atrast; winsch atrada, lai atkal saudetu, tas ir — winsch atstahja Kristus dehl wisu."

„Weens no diweem, waj nu atstahj Kristu un paturi sawejos," tahds bij noteikums, „jeb atstahj schos un paturi Kristu. Tew naw jakalpo dabai, bet par wisàm leetam tew jagodina dabas Kungs un winas Raditajs, un jabuht ustizigam sawam Pestitajam lihds pat nahwei."

Starp peenahkumeem, kurus pirmee kristigee usstahdija zaur gara uswaru pahr meesu un kuru ispildischanu wini tureja par loti swarigu, peedereja pee pirmajeem

sahtiba un prahta skaidriba.

Paganeem, kuri kengajàs par kristigo mihlestibas meelasteem, pehdejee drihksteja droschi stahtees azîs un leezinat: „Pee muhsu meelasteem wiss norisinas godigi; tur nenoteek nekas palaidnigs, jeb nepeeklahjigs. Mehs ehdam tikdaudsi, zik issalkuscham peenahkas ehst, un dseram zik schkihsteem laudim peeklahjas. Pehz meelasta teek kahds no mums usaizinats, Deewu noslawet ar kahdu dseesmu, no kà war gan spreest, zik tahdam wihram wajaga buht dsehruscham. Pehdigi mehs nemam loti wehrâ wisu muhsu tikumibu un muhsu schkihstibu, kà tahdi laudis, kuri ir turejuschi meelastu ne tik ween kà no baribas, bet kas turklaht ir baudijuschi ari swehtas mahzibas."

„Mums kristigeem wiswairak nepeeklahjas Deewa dahwanas leetot neleetigâ mehrâ," wini sazija.

Wispahrigi nemot pirmo kristigo bariba bij wisai weenkahrscha, tadehl ka ar pahrejo kumosu tee mihlaki pabaroja nabagus, nekà paschi sewis. Tomehr ari schinî sinâ wini turejàs pilnigi pee ta Kunga prahta, neapgruhtinadami ne sawu, nedsi ari zitu apsinu ar noteikumeem par ehdeeneem un dsehreeneem (1. Kor. 8:8; Kol. 2:16 u. z.), tadehl ka tas peeder Wezai Deribai. Wini sinaja, ka wisa Deewa dahwana ir laba, ja to bauda ar pateizibu un kad ta teek swehtita zaur Deewa wahrdu un luhgschanu.

Kristigo swabadiba, ar kuru Jesus Kristus ir winus atswabinajis, aisleedsi teem — isnemot sawa Pestitaja mihligo juhgu — nodotees kalpiskam zilweku likuma juhgam. Tà pirmo kristigo atturiba wisàs leetàs bij nepeespeesta. Neweenam netika nekas uslikts, kas nebuhtu pa wina jaudai, un pee wineem peepildijàs ihstenibâ wahrdi: „Schkihstam ir wiss schkihsts."

Tomehr wini tureja

gaweschanu

ne par kahdu paschiswehletu wingroschanos un nederigu leetu. Tas Kungs Pats ir rahdijis saweem mahzekleem, kà ir jagawê, un schee ari ir mahzijuschi, ka luhgschanai un gaweschanai jabuht kopâ.

Ari Luters saka: „Wisi swehtee ir no sahkta gala gawejuschi. Jo zaur gaweschanu meesa teek pahrmahzita un sawaldita, kura — neraugotees us to, ka dwehsele ir zaur tizibu taisnota un swehta tapusi — tatschu wehl naw tihra no grehka un launàm kahrdàm. Tadehl ir wajadsigs, ka meesa teek spaidita un pahrmahzita, kà Pawils par sewi saka: „Bet es sawu meesu mehrdeju un winu kalpinaju, lai zitcem sludinadams pats nekluhstu atmetams" (1. Kor. 9:27).

Tas bija galwenais eemesls, kadehl pirmee kristigee tureja gaweschanu par wajadsigu, lai neesa zaur to tiktu padarita rahma.

Wini nosauza gaweschanu par luhgschanas spahrneem, zaur kuru luhgschana pazelas weegli pee Deewa; bet meesa paleek pasemibâ un wahjibâ rahma, ka ta newar waldit par garu.

Tadehl tureja gaweschanu sewischki atgreeschanâs sahkumâ par wajadsigu, kur samaitatas meesas wara wehl esot loti leela.

„Bet ihstâ gaweschana ir schi," wini teiza," ka mehs atsakam wisai besdeewigai buhschanai un pasauligâm kahribam. Tadehl gawè no wiseem grehkeem; neeenem ne neeka no launuma baribas; nelauji eekarsetees no kahribu wihna; atturees no krahpschanas, no launeem wahrdeem un no nekreetnâm domam. Tahda gaweschana patihk Deewam. Gluschi tapat leez gawet tawàm azim, tawàm ausim, tawai mehlei, tawàm rokam, pat sawai dwehselei; jo tee wisi ir grehkojuschi."

„Bet peeluhko, ka tu neturi gaweschanu tik weenigi par tukschu issalkumu, bet gan ari par attureschanos no wiseem grehkeem."

Tahlak lasam par gaweschanu sekoschus isteizeenus: „Gaweschanai jabuht brihwprahtigai pehz katra patikschanas un newis us peespeeschanu un pawehli dibinatai."

Augustins saka: „Ne tas Kungs, nedz ari Wina apustuli ir nolikuschi kahdu deenu preeksch gaweschanas." Un zitadi tik loti stingrais basnizas tehws Hironims raksta: „Eeturi tahdu gaweschanas mehru, kahdu tu wari panest. Pee tam eewehro, ka tawa gaweschana nahk no tihras, schkihstas, weenteesigas, sahtigas un no mahntizibas swabadas sirds."

Par neihstu gaweschanu suhdsejàs jau toreis Krisostoms: Ko palihdz Jums schi gaweschana, ka juhs to tik tà pawirschi ispildat un atturatees tikai no ehdeeneem? Tikko noliktàs deenas ir pagalam, tad ir ari juhsu gaweschanai beigas. Bet ja juhs atturetos no saweem grehkeem, tad juhsu gaweschanai buhtu paleekoscha wehrtiba."

Tapat ari pazehlàs smahdejumi par gekigo ehdeenu schkiroschanu, kad tà sauzamais gawetajs — par peemehru — neehda gaku, bet taî weetâ baudija jo garschigas siwis un zitus gahrdumus. „Gaweschana man patihk loti," saka atkal Krisostoms, „un es mehdsu to beeschi slawet. Bet man schehl, ka gawetaju leelakà daka neeewehro gaweschanas ihsto nosihmi un tà winu gaweschana ir welta. Niniweeschi neisglahbàs zaur sawu gaweschanu no breesmam, bet gan zaur sawas dsihwes pahrgrosijumu wini panahza apschehloschanu pee Deewa."

(Turpmak wehl.)

Mums raksta:

Preezajos par „Kr. Wehstnescha" labo saturu, sewischki par Finneja un Toreja raksteem. Zeru, ka winsch ari us preekschu turesees eesahktâ wirseenâ, un mehs lasitaji zentisimees winu isplatit. A. E. — D.

Kaunos, ka biju tik nepazeetiga un suhtiju telegramu, lai aisluhdsat par mani. Paldees Deewam, esmu jau tiktahl atspirgusi, ka waru pahris wahrdus usrakstit. Mana slimiba bij tisa. Paldees par „Kr. W." un premiju. Lasu labprahl par Swehto Garu. Pateizos Deewam, ka zaur br. Fetlera ewangelija sludinaschanu nahzu tuwak Pestitajam un mantoju grehku peedoschanu zaur tizibu us Wina asins nopelnu. Esmu neissakami laimiga. Tas Kungs Jesus man tagad ir wisa eekscha wisa. Lai Deews swehtì Juhs un wisu Golgatas Nama darbu.

M. K. — Orenburgâ.

Pateizibas wiseem brahleem un mahsam, kas darbojas pee „Kr. W.". Lai dodamees roku rokâ us preekschu un ne soli atpakal. Fr. A. — Talsôs.

Nowehlam Golgatas Namâ augsti pazelt Kristus krustu, lai dauds dwehseles to redsetu.

Pawila br. prezeto mahsu beedr. — Leepajâ.

Dahrgais br. Fetler, — mehs Leepajâ dauds ilgojamees, lai Juhs atkal atbrauktu scheit sapulzes noturet. Paldees par labàm mahzibam „Kr. W.".

A. K—t. — Leepajâ.

Kahds jauneklis, atraitnes dehls, 19 g. wezs, par slepkawibu noteesats us 15 gadeem zeetumâ. Winsch tagad ir loti slims. Luhdsu rakstat winam, ka Jesus winu wehl mihlè, lai winsch tik nahk sirsnigâ luhgschanâ pee Jesus kahjam, kà to darija Marija un slepkawa pee krusta us Golgatas kalna un sanehma peedoschanu. Juhs jau sinaseet labak, kà rakstit pasuduscham dehlam. Luhdsu, peesuhtit winam „Kr. W.". N. W. — Rigâ.

Mans laulats draugs tagad ir eedsiwinajees „Kr. W." lasischanâ un tur atradis nepeezeeschamas pamahzibas preeksch sewis. Winsch mahzijees sewi pasiht un negrib wairs ilgak buht degwihna wehrgs. Mana meita sirsnigi pateizas Jums par teem dsihwibas wahrdeem, ko wina mantojuse is Juhsu spredika sawai dwehselei. Ta bij nomirusi, bet nu ir tapusi dsihwa un slehgs deribu ar sawu Pestitaju. Mahtes sirds lez ais preeka par to. — Sirsnigi luhdsu, suhtat man „Kr. W." wehl us preekschu. G. N.

Esmu lutereete is Leepajas un dsihwoju Minskâ. Mans wihrs tik no Juhsu raksteem un schurnaleem ir nahzis pee gaismas. Winsch tikai pahris reises Leepajâ bij dsirdejis Juhs sludinajam, bet winsch ir wehl garigi

nespehzigs un wehlas no Jums ari tuwmakas garigas baribas. Mehs domajam pee Jums aisbraukt uz daschàm deenam. Waj mehs waretu usturetees Golgatas Namâ? Juhtu, ka winsch mantos swehtibas. L. B. — Mintâ.

Juhtu, ka Golgatas Misiones darbs nobeigsees ar ta Kunga atnahkschanu. Tas Kungs zaur brihnischku parahdischanu to jau pirms schìs kustibas sahkschanàs man bija atklahjis. M. M.

Dahrgo br. Fetler, — esmu wehl deesgan masa un newaru issazit, zik tagad esmu laimiga, ka tas Kungs Jesus Kristus ir par mani nomiris. Wehletos tà dsihwot, ka neapbehdinatu samu Pestitaju. No Jelgawas swehtischanàs sapulzem sapratu, ka ir jabuht Deewa behrnam. Redsu, zik nelaimiga ir to tauschu dsihwe, kas nemihlè Jesu. Papus meklè preeku kahrschu spehlê un dauds pasaudè un mamma gruhtôs brihschôs grib dsihwi isbeigt. Lai gan mgs no dsihwes saprotu, tomehr redsu, ka wisam tam tà newajadsetu buht. Gribu luhgt debesu Tehwu, lai Winsch dotu maneem wezakeem tahdu prahtu, ka tee wairs neturpinatu sliktu dsihwi. Loti luhdsu, neaismirsteet ari mani un manus wezakus peeminet aisluhgschanâs. Gaidu Juhs atkal atbrauzam Jelgawâ.

Juhs mihledama masà E. K.

Liegnitzâ, Wahzijâ, 17. sept. 1913.

Dahrgais br. eeksch ta Kunga! Jau sen man bij ta wehleschanàs, aissuhtit Jums kahdreis kahdu mihlestibas sweizeenu! Man pawasari bij tik loti schehl, ka newareju pee Jums eerastees. Zerams, ka Juhs peedsihwosset dauds preeka un swehtibas sawâ darbâ. Man ir tahds eespaids, ka mehs stahwam jaunu swehtibas laiku preekschâ un ka muhsu Deews wehl darìs leelas leetas!

Ar sirsnigu swehtibas nowehlejumu Jesus darbâ lihdsstaistits Juhsu Jekabs Krekers.

Mana dwehsele bij apmeerinata, kamehr biju Golgatas Namâ. Kad pahrnahzu no Deewa wahrdeem, pahrdsihwoju milsigi garu nakti. Gaidiju ar ilgoschanos uz rihtu, kur wareschu atkal apmeklet Golgatas Namu un klausitees preeksch sawas dwehseles glahbschanas kahdu wahrdu. Mans gars gaida, ak Kungs, uz Tewi! Nahz ar sawu schehlastibu! A. D.

Godateem Jesus mahzekteem Golgatâ, Rigâ! Zaur Deewa schehlastibu man gadijàs 14. marta wakarâ nokluht Juhsu luhgschanas namâ pa Deewa peeluhgschanas laiku. Esmu leels grehzineeks un laulibas pahrkahpejs. Mana seewina prahtâ jukuse un jau sesto gadu guk uz gultas. Esmu meklejis palihdsibu pee dauds ahrsteem, bet pee ta wisstiprakà un wisgudrakà ahrsta Jesus Kristus esmu wismasak bijis. Tadehl sirsnigi luhdsu Juhs, nemeet mani un manu seewinu sawâs aisluhgschanàs. Es ari luhgschu Deewu, kaut waretu atgreestees un dabut sirds meeru. Schehligais Deews, neatmet mani nost no Tawa warga, lai gan es to esmu pelnijis!

Alojas draudses lozekkis J. K. un seewa Karlina.

Juhdu brahlis Lipmans man rahdija pirmos sokus pee Kristus. Kad tas aisbrauza, tad jutos kà behrninsch aukstâ schuhpulî. Bet slawa Pestitajam, kas atsuhtija ihstâ laikâ br. Fetleri. Tas manu garu no jauna eesildija un mani atspirdsinaja ar garigu wihnu un elji. Gribu dsihwot preeksch Jesus. Aleluja!

Mahsa P. no Wentspils.

Greeschos pee Jums ar luhgumu, luhdseet Juhs lihds ar ziteem brahleem un mahsam par mani to Kungu. Mana slimiba prasa wairak luhgschanas nekà sahles.

Mahsa A. J.

Atrodos Widsemê. Redsu, ka tas Kungs no mums prasa, lai luhdsam un strahdajam. Laudis sche bes garigas dsihwibas. Bibeles naw, un ja kahdam ir, tad ta guk skapî. Sche kahds jauneklis, slims ar diloni, wehl neatpestits, wehlàs, lai par winu top Deews luhgts.

Brahlis P. E.

Pateizos Jums par kreetnu, garam weseligu saturu „Krist. Wehstnesî". Nowehlu Jums wisu labu un pilnigu Deewa swehtibu ta Kunga wihna kalnâ strahdat. Ar sirsnigu mihlu sweiku Juhsu abonents

M. W. E.-Petrowitschâ, Mogil.

Mihlais brahli Fetler!

Sirsnigas pateizibas issaku jums par wisu to tehwischkigu gahdaschanu, ko esmu pee jums baudijusi garigi un meesigi. Ja man buhtu atlauts, tad es aprakstitu wisu Golgatas Nama eeksch un ahrpusi ar „Deews ir Mihlestiba". Bet es raudu par to, ka es nespehju schinî brihdî preeksch Deewa mihlibas neko seedot, tikai pate sewi leeku uz altari, lai tas Kungs mani leeto, kur Winsch grib, es esmu gatawa. Kad es wakarâ biju pee jums, man bija dauds ko runat, bet usskatot Juhsu usupureto meesu, mana sirds tà pahrluhsa, ka newareju asaras sawaldit. Es nonahzu lejâ un raudaju kà Peteris, jo es redseju Fetlera meesâs sagraustu Jesu. Schis skats mani peesita pee krusta. Atskos pilnigi pasaulei, — nost lepniba, gresniba uu gods, nost manta un paschu intreses un labklahjiba. Gluschi preekch Jesus Kristus! „Warenais Deews, apsehgele scho manu apnemschanos." Sweiki, dahrgais brahli, uz redsetschanos ja ne scheitan, tad tur muhschibâ pee Jesus. Nekad neaismirsischu ko taîs stundâs scheitan baudiju. Kà Marija atrados pee Jesus kahjam.

Mihlais brahli, peenem scho masumiņu un mihlestibu, es sinu ka ar to neesmu atlihdsinajuse, ko esmu pee jums tehrejuse, bet tas Kungs sina, ka tas ir wiss.

M. B., no Wentspils.

— Daschi no muhsu lasitajeem newar sludinat, dseedat, waj seedot daudi lihdsekus Deewa walstibas darbâ. Tahdus usaizinam swehtitees brihnischkajam luhgschanas darbam. Bet luhgt wajadsigs ari wiseem. Nodalâ «Mums rakita» atrodas daudi preekschmetu, par kureem ir jaluhdsi Deews. Nemat to pee sirds. Eetelzam katram luhdsejam eekahrtot sew ihpaschu masu luhgschanu grahmatiku, kurâ peesihmet wisas tâs wajadsibas, kuras juhs saltopat, lasot schis sinas, ka ari zitas, un tad nesat tâs ikdeenas Deewa preekschâ.

Redakzija.

Mana atgreeschanàs wehsture

pee Jesus Kristus kà mana personiga Pestitaja.

„Nahzeet, klausaitees wisi, kas bihstas Deewu: es jums isteikschu, ko Winsch darijis pee manas dwehseles." (Dahw. 66: 16).

Schinî nodalâ taps pasneegtas atgreeschanàs un swehtischanàs leezibas no brahleem un mahsam, sakarâ ar Golgatas Misioni. Schee ir iswilkumi is winu personigeem apraksteem. Pilni rakstitaju wahrdi un adreses atrodas redakzijâ. Schis leezibas top drukatas Deewam par godu, un par swehtibu un eepreezinaschanu lasitajeem.

Brahlis G. A., 49 g. wezs,

technikis—kalkulators, Peterburgâ.

Mana dsihwe no 16—48 g. pagahja tàpat kà ziteem kristigajeem, kuri tiz uz Jesu Kristu tikai ar prahtu un kuri Winu apleezina tikai ar luhpam un metriku raksteem.

No 1906. g. es sahku sewî sajust nemeeru par sawas dwehseles stahwokli aiz kapa; gribedams tuwaki eepasihtees ar garigu dsihwi aiz kapa, es sahku mahzitees okultismu un teosofiju ar tahdu kahri, ka isleetoju preeksch tam katru minuti brihwa laika.

Bet mahzotees garu walsts eedsihwotaju dsihwi un mehrojot Raditaja warenibu ar zirkeli, es beidsot sajutu sewî eekschkigu tukschumu. Manâ preekschâ bija isredse uz tuhkstoschkahrtigu meesâ nahkschanu wirs semes 2,000,000 gadu laikâ ar breesmigàm mokam pehz katras fisiskas nahwes, lai ispirktu manu eepreekschejo dsihwi. Pasemigi ar sagraustu sirdi atsihstos, ka lasot literaturu par salihdsinoschu mahzibu pasaules religijas teosofijas gaismâ, kurâ Jesum Kristum ir dota wismasakà weeta blakus Buddam, Krischnam un Konfuzijam, es biju tahds nezilweks, ka wareju schaubitees par ta Kunga Jesus Kristus Deewibu, kursch tagad ir palizis man par dahrgo Pestitaju, ispestidams mani no wiseem maneem grehkeem, eeskaitot ari tahdus, par kureem tagad, negribot eedomajotees, manî rodas kauns un bailes; pee wahrda winus saukt man ir kauns, bet tas Kungs winus sin un — ir aismirsis.

Par sapulzem, kaut ar apslehptàm, es jau sinaju no wajaschanas laikeem, bet winas mani nepeewilka. Janwara sahkumâ 1909. g. pee manis atbrauza pazeemotees mana meesiga mahsa, (tizigaja) sarunâ ar winu es dabuju sinat, ka ir atbrauzis Peterburgâ weens sludinatajs no Anglijas un atklahti pasludina Deewa Wahrdu. Kà kautka mekletajs, es atrados weenâ swehtdeenas rihtâ sapulzê, kurâ man loti patika, pateizotees luhdseju sirsnibai un mihlestibas garam, kursch itkà lidinajas par sapulzi; bija sajuhtams pawasara tuwums.

Pehz nedelas, nahkoschajâ swehtdeenâ pehz mana pirmà apmeklejuma, (februarî, jeb martâ 1909. g.) es biju atkal sapulzê uz Demidow per. Nr. 5. Sludinatajs lasija pirmo nodalu no Apustuka Pawila gr. Romeeschiem un ee-ejoschi isskaidroja par Deewa Dehla spehku un Garu; pehz spredika beigam un pa luhgschanas laiku winsch sauza wisus grehzineekus, kuri wehlas isskuhdset grehkus un dabut apschehloschanu un masgatees eeksch Jesus Kristus asinim — pazelt par sihmi sawas labas rokas, starp kuràm bija ari manejà, pehz tam winsch luhdsa winus isnahkt preekschâ preeksch sewischkas luhgschanas, un tad sahka dseedat:

Pee Tewis nahku nu,
Kungs, nahz man tuwumâ,
Ar sawàm as'nim masgà man',
Kas pluhda Golgatâ".

— — es sajutu sewî elles-mokas un man bij loti schehl par manu pagahjuscho dsihwi. Luhdsis pehz peedoschanas, es uszehlos atweeglots. Kad sludinatajs sazija ta Kunga apsolischanas: „Ja mehs sawus grehkus issuhdsam, tad Winsch ir ustizigs un taisns, ka Winsch mums grehkus peedod, un Jesus Kristus, Deewa Dehla asinis schkihsta muhs no wiseem grehkeem, — tad es sajutu sewischku preeku, kursch bija wehl pawairots zaur tizigo lihdsjuschanu, kuru lihgsmodamas sejas skaidri par to leezinaja.

Tizigi kristits es wehl nebiju.

Manas dwehseles stahwoklis ir preezigs; jautajeens par dsihwi aiz kapa mani wairs nemoza, kaut ari ir tahdi brihschi, kur leekas, ka tas Kungs ir aismidsis un bangainas juhras putojoschee wilni draud apgahst laiwu; bet tàs ir tikai mastizibas eedomas, kuras tulin pahreet, tad tikai sahku saukt uz to Kungu. Luhgschana ir man nepeezeeschama wajadsiba, bet tikai kad esmu weens, balsi luhgt wehl newaru — domas iskaisas zaur pascha wahrdu skanam. Radàs wehleschanàs luhgt par ziteem. Eenaidneeki juda kopâ ar ahtràm dusmam, eenaidu un skaudibu. Deewa Wahrdu lasu ar preeku un aisgrahbtibu, sajuhtu draudsibu ar swehteem wihreem Bibelê. Brihscham loti slahpstu pehz mihlestibas, beeschi wina usnahk mana darba laikâ, un tad tas Kungs man rahdas sewischki tuwu. Laudis, par kureem luhdsu, sahk isturetees pret mani sirsnigi un labwehligi; ar weenu atteistu schinîs deenâs notika pahrmaina, winsch pasaudeja sawu paschpalauschanos un divas stundas sarunajas ar mani par glahbschanas zeleem. Mani tadi, no kureem leelakà daka ir tizigajee, preezajas par manu at-

greeschanos; seewa un behrni, es zeru, drihsi sekos manai preeksschsihmei, — lai tas Kungs wineem us to palihds.

Esmu jauneklis un agrak wedu grehzigu dsihwi. Mihleju jautribu un sem schis slehpàs wisi grehki. Daudz reis sarunajos ar kristigeem zilwekeem, kuri aisrahdija, ka ari man jameklè pestischanu un ka man ari ir jadsihwo kristigu dsihwi. Tad mana atbilde bija: ar godu un ar prahtu wisu ko jau waru — un tà ari domaju. Reis nebija tik jautra dsihwe, tad lasiju laikrakstus un daschas grahmatas. Biju jau tik tahlu nonahzis zaur sliktu laikrakstu lasischanu, ka sahku schaubitees par Deewa esamibu. Biju gataws to stahstit ari saweem lihdseedsihwotajeem. Bet tagad loti preezajos, ka es to toreis nedariju plaschakà mehrà. Weenu swehtdeenu gahju luteresschu un otru swehtdeenu baptistu sapulzès. Pehdejàs man sahka palikt mihlakas. Sewischki labu eespaidu pee manis atstahja koschàs kora dseesmas, zaur kuràm grehzineeki tika usaizinati pee Jesus, un ka Jesus usnem grehzineekus, un dara winus laimigus. Tika ari manas dwehseles stihgas aiskustinatas. Sahku domat, ka schis dseesmas ari us mani runà — ka es esmu grehzineeks un man ari wajag tapt pestitam. Sahku domat par sewi, un nemeers radàs manà sirdì. Reis tika swineti jauneeschu swehtki, kur jauneeschu beedribas preekschneeks runaja un aisrahdija, ka katram weenam jauneklim wajaga eesahkt Jesu mihlet, un sazija, ka neweens tizigs jauneklis nenoschehlo, ka eesahzis Jesu mihlet agrà jaunibà, un ka katrs reis tatschu gribès pee Jesus nahkt, un Wina godibà ar winu kopà buht. Tapehz lai mehs nedomajam, ka wehl esam par jaunu un ka wehl laika deesgan. Bet zik daudz tà domajoschee jaunekli naw pahrtraukti dsihwè zaur auksto nahwes roku, un ir noschehlojuschi, ka naw agrak sahkuschi Jesu mihlet. Beidsot winsch aisrahdija, lai mehs nedomajam Deewu peekrahpt, jo tas wehl neweenam naw isdewees un ari neisdosees. „Schodeen, kad juhs Wina balsi dsirdeet, neapzeetinajeet sawas sirdis.“ Beidsot wehl zeeschi peekodinaja, ka laiks naw kawetees. Schi runa un schis pantinsch atstahja wehl jo dsilaku eespaidu manà dwehselè, un es sahku noprast, ka schi runa sihmejas ari us mani, un ka es esmu pirmais, kam ir pestischana wajadsiga. Apnehmos pats sawà sirdì us preekschu peedalitees jauneeschu beedribà un sahkt Jesu mihlet. Sahku Deewu luhgt klusibà, pat daschu reis ar karstàm asaram. Wina wahrds sahka man palikt jo mihlsch. Tomehr neispildiju sawus apnehmeenus un nepeedalijos jauneeschu beedribà.

Kahdà wakarsapulzè kahds mihlsch kristigs brahlis peedahwaja man „Kr. Wehstnescha“ parauga numuru. Panehmu, eeskatijos un apstelleju. Lasiju nopeetni, pehz tam atkal paliku remdenaks lasischanà. Bet wisas lasischanas pee manis atstahja dsilu eespaidu. Semojos preeksch Jesus zaururbtajàm kahjam un mahzijos pasiht, ka zaur mani, dsili grimuschu grehzineeku Winam rokas un kahjas tika zaururbtas us Golgatas. Raudaju, noschehloju grehkus un luhdsu peedoschanu. Eeradàs ari us brihtinu preeks sirdì, kursch drihs atkal pasuda. Sahku atkal nopeetnak lasit „Kr. W.“. Bet jo wairak lasu, jo wairak man slahpst pehz „Kr. W.“ mihligas straumes. Tagad nepalaischu neweenu rindinu garam neislasijis un juhtu, ka manà sirdì rodas jauni preeki. Nemeklèschu wairs jautribu us dejas grihdas.

Tagad atrodu meeru un preeku pee Jesus zaururbtajàm kahjam un sajuhtu, ka mans Pestitajs mani mihlè. Peedalijos jauneeschu beedribà, mahzos dseedat un luhdsos no Jesus wairak spehka. Man naw kauns no Jesus leelas mihlestibas, lai gan daudz reis japanes no pasaules behrneem apsmeekli un saimoschanas. Bet es sinu, ka mans mihlais Pestitajs ir zeetis daudz wairak un pat nahwè gahjis par mani, dsili grimuschu grehzineeku. Scho pahrdomajot, rodàs daudz wairak spehka panest wisu Wina deht. Sinu, ja buhschu pastahwigs lihds galam, tad mantoschu dsihwibas kroni. Ak, mihlais, dahrgais Pestitajs, palihdsi man arween karstak Tewi mihlet, un lai wisa remdeniba ir tahlu no manis.

A. Kalninsch.

Stahsti, dsejas, aprakstì.

H. Redina:

Rakstì par Ameriku.

Ewangelisti.

Ewehrojams ewangelists ir Dr. theol. A. C. Diksons, bijuschais Mudija basnizas mahzitajs Tschikagà un tagadejais Sperdschena basnizas mahzitajs Londonà. Winsch ir leels Bibeles u. z. sinaschanàs un Swehta Gara un dedsibas peepildits. Winsch netiz, ka Bibeli wajag pahrgrosit, bet sludina wezo ewangelijumu ar tahdu spehku, ka wina sapulzès ikgadus atgreeschas ap 1,000 zilweku. Tas top mihlets no pateeseem kristigeem un eeluhgts us wisàm pusem. Katra no wina wadita sapulze ir ewangelisazijas un swehtischanàs rakstura. Gruhtais darbs winu padara katru deenu sirmaku.

Wina dseedaschanas wadonis Amerikà bij Mudija Instituta musikas profesors Dr. Towners. Tas ir spehzigs no auguma ar weseligu humoru un leelàm spehjam eejuhsminat publiku us sirsnigu dseedaschanu. Winsch ir galwenais Mudija Instituta un basnizas korwadonis un pats dseed baritonu.

Dr. theol. W. E. Biederwolfs ir sirsnigs un spehzigs runatajs un strahdà bes sewischka dseedaschanas wadona. Kur laudis pawirschaki, tur winu neeeluhds, bet gan tur, kur tee grib atgreestees. Winsch usrahda grehkus un wisas pasauligas ispreezas loti noteikti norahj. Par to pateesi Deewa behrni winu mihlè.

Ewangelists Davis isglihtibu baudijis Mudija Institutâ, ir neleela auguma, eet publikas preekschâ gehrbees pelekâ schaketa apgehrbâ. Ir energisks ar loti spehzigu balsi. Darbojas wairak tik baptistu aprindâs un ar leeleem panahkumeem. Tas ir ari nodibinajis un wada lahdu misiones skolu. Winsch tureja sapulzes Tschikagas wakara puse wairak basnizâs. Sapulzes bij pateesi interesantas. Tam ir daschas sewischki mihlas dseesmas. Dseedaschanas wadoni sauz Millu, ari Mudija skolas audseknis. Geo. H. Carrs ir wina ehrgelneeks, kas pawada katru dseesmu us pianino bes skatischanàs notîs. Pehdejais neilgi atpakal tapa atgreests. Bes tam winam zeko lihds kà kristigs strahdneeks lahds atgreests wihnuschneeks is Neujorkas.

Interesants ewangelists ir M. S. Rees is Rotschestres. Tas prot peepildit leelas sapulzes ar laudim un runat interesanti. Wina kundse, stalta auguma weziga dahma, wada dseedaschanu. Pehzsapulzes tas tura otrâs telpâs un ik reises ar koscheem panahkumeem.

Tschikagâ us eelas stuhra pirmo reisi dsirdeja ewangeliju lahds Melvins Trotters un turpat atgreesàs zaur tureenes eelu misionara Harry Monroe darbibu. Tas tagad nodibinajis Saweenotâs Walstîs daudz leelpilsehtâs eelu misiones un pakrituschu lauschu patwehrsmes. Tas pastahwigi zeko stiprinadams eesahktos darbus un jaunus nodibinadams. Wina runas ir is wina pascha peedsihwojumeem nemtas. Tuhkstoscheem lauschu makstà ee-ejas zenas, lai winu dsirdetu un tuhkstoscheem top inspireti us jaunu darbibu.

Harrijs Monroe ir wezs ewangelists starp pakrituscheem laudim un tura sapulzes Tschikagâ eekschpilsehtâ kahdâs telpâs. Wina sirsniba un glesnais tenora balss dseedaschanâ dara leelu eespaidu us krituscheem un puspeedsehruscheem, kuri ir pateizigi par teesibu siltumâ pasehdet un netrokschņo, kà schee laudis Latwijas tizigu sapulzês to mihl darit.

Wispopularakais amerikanu ewangelists ir Billijs Sundajs. Tas bij agrak metamo ballu spehletajs par naudu. Tschikagâ kahdâ masâ sapulzitê tas atgreesàs. Pehz tam tas wehl weenu reisi spehleja ar metamo balli, lai nelaustu kontraktu un tad sahka dwehseles peewest Jesum. Sawu leelo runaschanas dahwanu dehl tas drihs kluwa par ewangelistu, bes ka buhtu seminarâ studejis teologiju. Weselu gadu eepreeksch ta laiks mehds buht aisrunats preeksch leelu ewangelisazijas sapultschu wadischanas. Kurâ pilsehtâ tas ee-eet tur wihnuscheem, alum un brandwihnam jaeet laukâ, Tas teek isbalsots. Labi, ka welns ari us kahdu laiku pilsehtu atstahj. Wina kustibas pa runaschanas laiku ir ihsti amerikaniskas. Reisem, kad tas pahrpuhlejees un balss aissmakuse un 10,000 klausitaji klausàs, tas runadams pakahpjas us krehsla un pat us galda un strahdà ar rokam kà amatneeks. Zilweks ar interesi war klausitees $1^1/_2$—2 stundas wina runâ. Simteem noschkiras preeksch Kristus.

El Jasep Rehkrosts ir tikai 10—11 gadus wezs sehns. Wina wezaki peeder Mudija basnizai, kur tas apmeklè ari sapulzes. Tomehr tas ir jau eewehrojams sludinatajs un ewangelists. Tam ir laipniga seja un winsch nehsà garus wakigus matus kà meitene. Wina drehbes ir pagatawotas kà jau behrnam. Wina balss ir skana un skaista. Duhschigi winsch nostahjas publikas preekschâ, usdod dseesmas, sludina ap 20 minutes garu sprediki. Wina runa ir sirsniga un aisgrahbjoscha. Pehz tam tas usaizina grehzineekus, kuri grib atgreestees, to darit tuhlit, nahkt un luhgt pehz grehku peedoschanas to Kungu Jesu. Winu dsirdeju, kad tas wadija Tschikagâ darbdeenas pusdeenlaikâ sapulzes Willard sahlê, kurâ zauru gadu ikdeenas pusdeenas laikâ noteek ewangelijuma sludinaschana. Schis sapulzes peeder wisàm ewengeliskàm tizibas schkiram un top apmekletas no weikalôs un darbnizàs strahdadamàm personam. Masais ewangelists peewelk it sewischki labu daļu behrnu un jauneschu.

Tà sauzamâ gawenu laikâ leelpilsehtu zentrôs ikdeenas pusdeenu laikôs top turetas deewkalpojumu sapulzes no ewangelisskàm (protestantu) draudsem, wisàm kopâ waj atsewischki, ar ewangelisazijas un swehtischanàs noluhku. Tahdas sapulzes sarihko ari episkopaļu (angļu walsts) basniza ar ustaisischanas noluhku. Sapultschu kahrtiba wisâs sapulzês gandrihs weenada.

Kalnu Jekaba:

Sem krusta waras es nahku.

Sem krusta waras es nahku,
Kahds esmu grehzigs un launs,
Un luhdsos: Kungs, schkihsti mani,
Lai topu es radijums jauns!

Pa maldu tekam es klihsdams,
Bij' tahlu no tewis schkirts.
Es mihleju pasaules preekus,
Pee wineem bij mana sirds...

Bet tagad pee Tewis nahku
Skaut kahjas Tawejàs,
Kungs, sinu, dehl maneem grehkeem
Ar' winas ir zaurdurtas.

Sem Tawa krusta es krihtu,
Jel peenem, kahds esmu es!
Gan notraipits grehka dubleem,
Jo nahku no pasaules...

Lej Gara dsihwibu sirdî,
Kas muhscham lai neisschuhst,—
Lai muhscham no Golgatas krusta
Preeksch manis dsihwiba pluhst!—

— „Naw Anna wairs kas bija, to —"
Teiz mahtei tehws: — „es saprast stahjos:
Ta nenesas wairs ne us to,
Kas pirmak bija kairs, kad rahjos,
Ta neteiz wahrda — agrak gan
Ta pakal nepalika man. —"
— „Naw, naw! —" tam atbild mahte: — „es
Scho pahrmainu pee winas manu
Kopsch laba laika: pawehles
Ta wisas dar' ar klusu garu;
No ispreezam, kas mihlas bija,
Behg, wairas... Wakar saku: — meit',
Kiht ballê eesi? — mahmulina, —
Ta atbild — laiks man balles beigt! —"
— „Waj naw tik wina, baidos koti,
Ar sekti sadraudsej'sees to,
Kas aisleeds preekus? Apstulboti
No winas dauds jau! Ewehro
Schos manus wahrdus: fargà meitu!
Waj tamdehk audsinat bij' gan
Ka saudet?! — saka tehws; un wahrdi
Skan asâs krusas skanâs skarbi.
— „Ak, Deews! —" teiz mahte: — „waj tad man
Tàs masak schehl? sirds pukstet stahjas!
Lihds pahrnahks, tuhlin issautat
Kà mahte sahkschu. —"
— „Waj tad mahjâs
Tàs naw? —"
— „Naw. —"
— „Kur ta? —"
— „Kà aisweenu
Pee radeem pahrlaisch swehtu deenu. —"
— „Pee kureem? —"
— „Nepraschju. —"
— „Welti!
Warbuht ka eet us „winu" telti,
No kureem beedinaju? Kluši.
To apmeklejot pulka... Nu —
Ja Anna „winu", tad tu buhsi
Tapat kà es, bes meitas! —"
— „Tehws! —"
Teiz Anna wineem peenahkusi:
— „Es esmu debes bruhte! —"
— „Tu?! —"
— „Ja! garà jauna atdsimuse. —"
— „Waj sapnis tas?... Ko, meiten, mels?! —"
— „Nè! mihlee, tehws un mahte, naw
Ne sapnis tas, ne joku wahrdi:
Es — jauna buhtne: tizibâ
Es schodeen weenoj'ses ar Deewu. —"
— „Tu swescha man no brihscha schì! —"
Kleeds dusmâs tehws un sper ar kahju
Winsch meitu, kura luhdsoschi
Grib apkampt to. — „Tu manu mahju
Nekad wairs walâ neatrasi,
Kaut wisu muhschu zelôs prasi!"
— „Bet, tehws!!! — — —"
Ta welti rokas steepj;
Winsch aiseet, lihdsa wesdams mahti;
Wehl, durwis slehdsam, Anna dsird:
— „Tà makstà behrni lutinati! —"
— — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —
Ko darit Annai? Kur tai eet,
Pat schonakt, galwu likt us dusu?
Pee radeem?... Wini prot tik smeet...
Ta apnemschanos peenem klusu:
— „Tur mani usnems, kureem es
„Par mahsu peeskaitita esmu
„No deenas schìs; dehl paspahrnes
„Naw behda..."
Kahjâs zelas wina
Un eet — kur draugus atrast sina. — — —
Suhd pilsehta ais pakalnina,
Wisapkahrt: lauki, plawas, meschs
No notahlem, pa swaigo gaisu
Ar saldu smarschu pretî dwesch.
Wiss selta staru tihkla klahts;
Wiss smaida pawasara preekâ;
No putnu dseesmam, juhtigs prahts
Teek eedegts lihgsmu juhtu leesmâ..,
Ikkatris atoms, leekas, smaida;
Bet Anna klusas as'ras raida.
Naw mahju, wezaku... No teem
Ta atstumta par to — ka bija
Us sawas dwehsle's sauzeeneem
Bes winu sinas sekojuse
Un sewi Jesum atdewuse...
— — — — — — Kaut gan lija
Tai asaras, kaut wezaku
Tai koti schehl; bet tatschu — — tatschu
Ta soli tur' par taisnigaku,
Ko dwehsle's juhtas israudsija...
„Bet kapehz spehki man tik wahji?
„Sem stahwa kahjas draudè limt...
„Lai, lai! Naw mahju weeta tahli!
„Rau! kokôs war jau eeraudsit..."
Tschukst Anna. — — —
Teescham — koku starpâ,
Netahl no zela, naminsch glihts.
Tas winas mehrkis. — „Tur man droschi,
„Tiks darbs un kaktinsch eerahdits.
„Bet spehks kà gaist..."
Pee semes sehschas...
Kà pluhktai pukei, kura wihst,
Tai galwa karas, azis weras;

Tik domas wehl uſ preekſchu klihſt
Un eeeet namâ — kurpu gahja,
Nupat kurſch ſkatam preti mahja.
Kà zitkahrt reiſâs, tagad ari
Tur eekſchâ wiſi apſweiz to.
„Bet wineem ſpahrni!“ — Itkà gari
Tee winu glahſtot aplidо.
Un winas dwehſ'les lihgſme plaukſt
Tik pilna, kà nekad wehl bij'ſe.
„To laika wilnim nenoſkauſt!
„Nekad ta netaps — iſbijuſe!
„Sche ihſtas laimes eeleja,
„Schì mana jaunà tehwija!
„Kaut katris winâ eeweſts tiktu!
„Neweens kaut ahrâ nepaliktu! — — —
„Zik jaukas ſkanas ſkanas maina! — — —
„Kur ſchitahds krahſchnums gadijees? — — —
„Bet — ta jau naw wairs ſemes aina . . .
„Kur eſmu?! — — — Debeſ'! — Jeſus! — Deews!“ —
— — — — — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — — — — —

„Pat nahwe naw tai iſdſehſuſe
Uſ luhpam meera laimes ſmaidu!“ —
Tſchukſt raudot, aiſmirſuſchi naidu,
Tehws, mahte: „Itkà aiſmiguſi
Dus ſahrkâ Anna! Ne kà lauſta
No liktens; bet — kà laimes glauſta!“ —
— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —

Lagzdiņu Petera:

Vaj mirşu es?

Vaj mirşu es, kad dzîve mani ẓnaugs.
Ar melnàm kaulainajàm rokam?
Kad àrpràts manas krùtis pildìs,
Un apkraus mani savàm mokam?
Vaj mirşu es?

Vaj acîs spides man vèl staru liesma,
Kad krùtis èrkşķiem durtas kļùs?
Vaj lùpas teiks vèl lielà rìta dziesmu,
Kad sirds sen saplosita bùs?
Vaj skatus pacelşu tad rìtam preti?
Vaj pacelşu?
— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —
Ja, pacelşu!

Swaru kauſs.

Garigee un ſadſihwes jautajumi, apſkatiti no kriſtiga redſes ſtahwokļa.

Greeſchos pee Jums ar noſpeeſtu un ſchaubu pilnu ſirdi, ka pat neuſdroſchinajos Juhs par brahli ſaukt, jo man leekàs, ka tagadejâ ſtahwoklî atrodotees man naw teeſibas ſtarp pateeſi tizigeem buht. Lai Juhs mani ſaprastu, man Jums behdigs ſtahſts jaatſtahſta: 12 gadus wezs buhdams tiku uſnemts draudſê, lai gan, kà to tagad atſihſtu, toreiſ nebiju dabujis grehku peedoſchanu, nebiju jaunpeedſimis. No ta laika pagahjuſchi 6 gari gadi — un gandrihſ wiſu ſcho laiku es eſmu mozijees ar ſchaubam un neſinaſchanu par manu dwehſeles ſtahwokli. Gan man daſchreiſ likàs, ka wiſs kahrtibâ. Es ſkatijos uſ ziteem zilwekeem, kuri, kà man tagad leekas, atradàs tahdâ pat ſtahwoklî kà es. Es zeritos labu darit, tomehr paſtahwigi k l u p u un k r i t u, jo man nebija gariga ſpehka. Tà es mozijos, neſinadams neko ſkaidri noteikt par ſawu dwehſeles ſtahwokli, lihdſ beidſot ar pateeſàm iſbailem atſinu, ka ſawâ tagadejâ ſtahwoklî eſmu paſudis. Sahku nopeetni par to meklet Swehtôs Rakſtôs. Lai gan no weenas puſes nemot, peſtiſchanas zelſch leekas eſam weenkahrſchs, es tomehr ilggadejo ſchaubu un nemeera nomozits neſpehju atraſt meeru ſawai ſirdij. Man tà ween rahdas, ka es buhſchu atkal maldijees. Tapehz es Juhs no wiſas ſirds luhdſu — rahdeet man zelu, kà tikt ahrâ no ſchi ſtahwokļa. Paſkaidrojeet man ſekoſchos jautajeenus, ar r a k ſ t u w e e t a m: 1) W a j i r e e ſ p e h j a m s ſ i n a t p a r ſ a w u g r e h k u p e e d o ſ c h a n u, un ſkaidri un noteikti ſazit: es eſmu atpeſtits, jaunpeedſimis? Tas ir, waj zilweks dſihwos buhdams war ſinat, ka winſch nahks debeſîs waj ne? 2) K a s i r j a u n p e e d ſ i m ſ c h a n a? 3) K à w i n a n o t e e k? 4) K a h d s z i l w e k s w a r t i k t u ſ ſ k a t i t s p a r j a u n p e e d ſ i m u ſ c h u? 5) K a h d i n o t e i k u m i j a i ſ p i l d a, lai waretu, uſ Bibeles pamatojotees, ſkaititees par jaunpeedſimuſchu? Es Juhs luhdſu, apgaiſmojat man zik eeſpehjams ſkaidri augſchminetos jautajeenus. Es newaru wairs apmeerinatees ar ſawu tagadejo ſirds ſtahwokli. A. G. — Preekulê.

H. R e d i n a:

Atbilde par grehku peedoſchanu un jaunpeedſimſchanu.

Deews mihlè grehzneekus (Rom. 5:8) un dewa Sawu weenpeedſimuſchu Dehlu (Jahn. 3:16), lai Tas nomirtu par grehzneekeem (Rom. 5:8). Jeſus nonahza meklet grehzneekus un tos darit ſwehtus (Luhk. 19:10).

Tas Kungs negrib, ka kahds paſuhd, bet lai wiſi atgreeſchas (2. Pet. 3:9) noſt no grehka un ſatana — pee Jeſus (Mt. 11:28). Tikai grehzneekeem wajag atgreeſchanàs (Mat. 9:12, 13). Neweens naw par ſliktu preekſch atgreeſchanàs (Eſ. 1:18, 1. Tim. 1:15). Katrs top eeluhgts nahkt pee Jeſus, ta Deewa Dehla (Mt. 11:28; Par. 22:17) un ſanemt pilnigu peedoſchanu (Eſ. 55:7) zaur tizibu (Ap. d. 10:43), ka Wina aſinis kà wisdahrgakà maksa (1. Pet. 1:18—19) jau aiſmak-

ſata par muhſu grehkeem. Beſ afins iſleeſchanas nenoteek peedoſchana (Ebr. 9 : 22). Kriſtus ir upurets lauſchu grehkus atnemt (Ebr. 9 : 28). Wina pee krusta weenreiſ iſleetàs afinis ſchkihſta muhs no wiſeem grehkeem (1. Jn. 1 : 7). Zaur ſchìm ſwehtàm iſleetàm afinim dabujama pilniga peedoſchana pehz wina bagatas ſchehlaſtibas (Ew. 1 : 7). Lai to dabutu, mums ir ſawi grehki jaiſſuhds. (1. Jahn. 1 : 9). Tikko tos atſihſtam un iſſuhdſam, tuhlit dabunam ſchehlaſtibu (Sak. w. 28 : 13), t i. grehki ir peedoti. Pee tam nebuht nenahk ſwarâ, ko zilweks juht. Apſolijumi ir teem, kas tam Kungam grehkus iſſuhds. Ja eſam grehkojuſchi pret lihdſzilwekeem, tad ari ar teem ir jaiſlihdſinas (Mt. 5 : 23, 24). Ja kahdi pret mums grehkojuſchi, tad ari teem ir japeedod, lai Deews mums peedotu (Mt. 6 : 14). Pilnigu peedoſchanu dabu katrs, kas iſpilda nupat minetàs Deewa wahrda pawehles un muhſchiga dſihwoſchana ir ikkatram, kas tiz, ka Jeſus Kriſtus ir wina Peſtitajs (Jahn. 3 : 36) t. i., ka tas Kungs Jeſus ari par wina grehkeem iſlehjis Sawas ſwehtas aſinis. Ja uſ to paļaujas un to apleezina ziteem (Rom. 10 : 10), tad nahk pee wehl leelaka peedſihwojuma, proti pee jaunpeedſimſchanas.

Kad zilweka dwehſele dabù meeſu, to ſauzam par peedſimſchanu no meeſas, kad zilweka dwehſele ſanem ſwehtu Garu to ſauzam par peedſimſchanu no Gara (Jn. 3 : 6) jeb jaunpeedſimſchanu. Kad dwehſele top eetehrpta meeſâ, tad ſaka, ka zilweks ir peedſimis, kad ſchis zilweks top kriſtits (t. i. eegremdets) eekſch ſwehta Gara, tad tas ir peedſimis otrreiſ (Jn. 3 : 5), t. i. no jauna.

Jtin kà wehju newar redſet, tà ari newar redſet, kà ſwehtais Gars eenem ſirdi (Jn. 3 : 8). To war tikai just, baudit, jo ſw. Gars ſpehj ſarunatees ar zilweka garu un dod leezibu wina ſirdì, ka tas nu ir tapis par Deewa behrnu un wiſu tagadejo ſwehtibu un nahkamo labumu mantineeku (Rom. 8 : 16—17).

Jaunpeedſimuſcha zilweka ſihmes ir: 1) tas tiz uſ Jeſu (1. Jahn. 5 : 1), 2) tas mihlè lihdſzilwekus (1. Jahn. 4 : 7) un mehgina tos glahbt, 3) tas uſwar paſauli (1. Jahn. 5 : 4), t. i. winas kahribas (1. Jahn. 2 : 15—16), 4) tas ſargà ſewi no grehka (1. Jahn. 5 : 18), 5) tas dara taiſnibu (1. Jahn. 2 : 29) un 6) top wajats no teem, kas peedſimuſchi tikai pehz meeſas (Gal. 4 : 29).

J. Schoturga:

Daſchi zilwezes gruhtibu zehloni un winu nowehrſchana.

Preekſchlaſijums jauneeſchu wakarâ Golgatas Namâ, 29. sept. 1913. g.

Laudis maldas, kad ſaka: „Pee kriſtigàs tizibas peederet, pehz Bibeles dſihwot, Deewam tizet ir loti gruhta un gandrihſ neeeſpehjama leeta, kad wiſu to gribot iſpildit, tad jawadot zitada dſihwe, tad newarot pat wairs maiſi nopelnit. Apſkatiſim, waj tas tà pateeſibâ ir un waj par to zits kahds wainigs nekà pats zilweks. Kahds warbuht teiks: tagad jàu ir dahrgaki laiki nekà agrak, bet waj ari pelna naw leelaka nekà agrak? Nu kur tad wina paleek? Waj juhs nelaſeet laikrakſtôs, ka katru gadu tabakas un alkohola patehrinſch muhſu ſemê peeaug par wairak miljoneem. No ka tad pahrteek leelais ſkaits teatru, reſtoranu un wehl daudſ zitu newajadſigu iſpreezas weetu? Waj juhs neredſeet, kà wini atwer weenu reſtoranu pehz otra? No kureenes tad ſchee to nem? No tewis, jaunekli un jaunawà. Tu puhlejees, ſtrahdà un tewim pateeſibâ atliktos nauda, bet tagad tu ſaki, ka newarot tikt zauri ar ſawu pelnu. Kas noteek ar ſcho pelnu? Tu winu atdahwini par newehrtigàm iſpreezam un nopehrz par to ſewim nepatikſchanas, ſlimibas, ſirdsnemeeru, truhkumu un beidſot dſihwes apnikumu. Kapehz gimenes tehws newar uſturet gimeni? Luhk, pee wiſa ta ir wainiga minetà leeka naudas tehreſchana. Poſts redſams uſ katra ſoļa. Kas agrakôs laikôs dſirdeja tahdas ſchaufmigas leetas, kuras tagad peedſihwojam? Ja agrak weentulâ zelâ ſaſtapa zilweku, tad tas bija preezigs atgadijums un tee gahja reiſê kà draugi, bet tagad, ja redſi, ka nahk zilweks pretim, tad tik ſkatees, ko winſch daris un kahds ir wina nodoms. Tad nebija tik daudſ jabaidas no nikneem ſwehreem, kà tagad no zilwekeem. Mihlee draugi, waj ſaſkana zilweku ſtarpâ neeet arween uſ leju? Te nu ſkaidri redſam tàs launàs ſekas no dſihwes beſ religijas un beſ Deewa. Pee tam tee leelas, ka eeſpehjot labu dſihwi dſihwot beſ Jeſus palihdſibas. Schehli noſkatitees uſ tahdu zilweku dſihwi un ſchauſchalas pahrnem klauſotees winu walodâs. Jaunee laudis! waj jums patihk ſchahda ſchaufmu pilna dſihwe wehl uſ preekſchu? Deeſgan ilgi juhs eſat eekalti kehdês kà wehrgi waj zeetumneeki. Waj naw ſchodeen peenahzis laiks, zirſt puſchu tàs kehdes? Waj jums nepatihk brihwiba? Skatotees ſawâ dſihwê, juhs eeraudſiſeet ſawu nahkotni. Bet kahda tad wina iſſkatas? Tumſcha, tik tumſcha. Kapehz gribat ilgaki wehl tumſâ dſihwot, kad mums jau ir gaiſma! Tapehz lai no ſchìs deenas ſahkot, ſtaigajam gaiſmâ!

Tagad peenahzis laiks apſkatit ihſumâ tizigu lauſchu dſihwi. Ta eet pawiſam zitadi. Jaunee laudis tur ir laimigi un preezigi un iſpilda ſawus uſdewumus kà laizigâ tà garigâ ſinâ. Laizigâ ſinâ weens otrs no teem nopelna wehl maſak par paſauligeem jaunekleem un jaunawam, tomehr gribot negribot teem wehl paleek pahri. Kapehz? Tapehz ka tee ſawu naudu neiſdod par to, kas naw maiſe un ſawu pelnu par to,—no ka newar paehſt (Eſ. 55 : 2), t. i. tee ſawus laizigos lihdſekļus neatdahwina par newehrtigàm iſpreezam. Sawu laiku ari wini nepawada beſdarbibâ. Wini paſchi mahzas, ka nepareiſi uſſkati un pateeſibas nepaſihſchana ir launuma eemeſli, un tadehļ tee peeleek wiſus ſpehkus, lai kahdus glahbtu no ſchi breeſmigà poſta. Ja ne wairak, tad tee mehgina glahbt jauno paaudſi.

Preeks! preeks! neiſſakams preeks par tahdeem

jauneeſcheem, kuru dſihwes pamats ir Jeſus Kriſtus. (1. Kor. 3:11). Schahda jauniba nekad nebeidſas un nenobahl Schee jauneeſchi lihdſ ar praweeti Eliju neloka zelus Baala preekſchâ, bet paſtahw pee ſawa dſihwà Deewa.

Spreeſcheet paſchi, waj paſaulê buhtu flikta dſihwe, ja wiſi jauneeſchi un zilweki nodotos Jeſum un ſahktu tahdu dſihwi? Ko ſaka grehzneeku ſirdis pehz paſauligàm iſpreèzam? Winas ir ſagrauſtas, nelaimigas, weentuligas un behdigas. Waj tahdu dſihwi waram faukt par laimigu? Nè Mahjâs pahrgahjuſchi, pahrdomajeet, waj faziju pateeſibu. Ja ta ir pateeſiba, tad nekawejatees eeſahkt jaunu dſihwi. Ak, jauneeſchi beſ Jeſus eet uſ muhſchigu paſuſchanu. Paldees Deewam par ſcho deenu, jo ſchodeen ir ta peſtiſchanas deena un ſchehlaſtibas laiks preekſch tewis un ikkatra, kas grib ſahkt jaunu dſihwi. Tapehz iſleeto to ſawâ labâ, kas ſin, waj tew wehl buhs rihtdeena.

Muhſu miſiones mehrkis ir ſcheem nelaimigeem zilwekeem rahdit, pee kahda beſdibina malas tee atrodas un kas notiks ar teem, ja wini negreeſchas uſ taiſnibas un pateeſibas zeļa. Scheem nelaimigeem jaunekleem darit ſinamu winu pateeſu dſihwes uſdewumu. Ari nelaimigàm jaunawam ir wehl glahbſchana. Ari nelaimigam laulatam draugam gribam rahdit zeļu uſ pateeſu ihſtu kriſtigu dſihwi. Tad nu redſeet, ka muhſu miſiones mehrkis naw ſkatitees uſ ſawu, bet uſ wiſas zilwezes labklahjibas weizinaſchanu.

Starptautiſka Bibeles ſtudija.

H. Redina:

10. now. **Rom. 14:7—21.**

Attiecibas zitu labâ.

Selta teksts: Labaki ir, galas neehſt un wihnu nedſert, nekà to darit, pee ka taws brahlis peedaufas

Rom. 14:21.

Treſchà miſiones zeļojuma beigâs, atraſdamees Korintù, zeļâ uſ Jeruſalemi ar dahwanam no greeku draudſem, apuſtuls Pawils rakſtija Romeeſchu grahmatu. Pehz tam ap. Pawils gribeja ari apmeklet Romeeſchus un zaur ſawu wehſtuli tos uſ to jau ſagatawoja (Ap. 19:21). Starp zitàm leetam winſch tos pamahza par jautajumeem, kuru labad tur bij eeraduſchàs domu neweenadibas. Weens no ſcheem bij jautajums, ko drihkſt un ko nedrihkſt ehſt un dſert?

I. **Peenahkums, weenam otru neteeſat baribas dehl.** 7—12. p. Pehz Juhdu bauſlibas (3. Moſ. 11.) daſchas baribas bij wineem aiſleegtas baudit. Sewiſchki Juhdu kriſtigeem ſchkita, ka ſchee bauſchki ari wehl Jaunâ Deribâ iſpildami. Turpreti pagamu kriſtigee to eeſkatija par newajadſigu. Sawu atſihſchanu tee wareja nodibinat uſ Wezàs Deribas rakſteem, doteem pirms Iſraeļa laikmeta (1. Moſ. 9:3), un Jaunàs Deribas rakſteem (Mat. 15:11.; Ap. D. 15:10—16), kà ari wiſpahri uſ apuſtuļa Pawila mahzibas, kuru tas bij dabujis no ta Kunga Jeſus (Kol. 2:16—17). Ta Kunga Jeſus, kà ari ap. Pawila mahziba gluſchi atſchkihras no wezàm Juhdu tradizijam, audſinaſchanas, kà ari no winu augſtſkolu mahzibas. Tas likas grehzigi teem, kuri newareja wehl eepraſt, ka ir jau eeſahzees jauns laikmets, kurâ ne wairs bauſliba, bet weenigi Kriſtus ir muhſu Kungs un paſwehlneeks (Mat. 12:18; 17:5.) un ka bauſlibas laiks jau nobeidſees (Lk. 16:16; Rom. 10:4; 7:6; 8:3—4). Mehs tagad dſihwojam un peederam tam Kungam, ari mirſim tam Kungam, ſtahſimees preekſch Kriſtus ſoga krehſla, wiſi zeļi loziſees Wiņa preekſchâ un katram buhs paſcham par ſewi jaatbild Deewam. Tadehļ lai neweens neteeſà otru baribas pehz (10. un 13. p.), jo Deewa walſtiba naw ehdeens waj dſehreens (t. i. redſamas, laizigi baudamas leetas), bet taiſniba, meers un preeks eekſch Swehta Gara 17. p. Neweena ehdama leeta par ſewi nu wairs naw neſchkihſta, bet tam ta ir neſchkihſta, kas to par tahdu tur. Tà tad baribu likumi nekad naw doti Deewa behrneem iſ paganu tautam un Juhdeem tee doti uſ laiku lihdſ Kriſtus atnahkſchanai, Kurſch tad dewa ſawus bauſchļus (1. Jahn. 3:23.) un iſſkaidroja Juhdu bauſlibas mehrki un galweno prahtu (Mt. 22:35—40). Daſchi tur peedauſijas ari par to, ka kriſtigee ehda waj pirka gaļu no lopeem, kuru kahjas un eekſchas bij upuretas elkeem paganu templôs.

II. **Attureſchanàs zitu labâ.** 13—21. p. Leelaks neka baribu jautajeens wiſôs laikôs ir bijuſi zihņa ap to, waj ir brihw leetot wihnu jeb ne? Wihns war buht nereibinoſchs un reibinoſchs. Pret pirmo newaretu buht eerunas, bet daudſi leetoja ari reibinoſchu, atſaukdamees, ka ziti ari dſer wihnu. Apuſtuls Pawils eeteiza nedſehrejam Timoteum leetot maķenit wihnu wiņa wahjàs weſelibas dehļ. Bet daudſ weſelee leeto leelu daudſumu ſtipra wihņa, lai ſlimi taptu. Muhſu ſemê wairak nekà wihns ir ſtipri iſplatita ſchnabja un alus dſerſchana, kà ſaka, ar prahtu, ar mehru, ar godu, par ſawu naudu. Dſer kruſtibâs, dſer kahſâs, behrês; darbu meklejot, ſanemot un beidſot; dſer behdâs un preekôs; dſer zilwekam dſimſtot un mirſtot. Tadehļ ka ſchis netikums nu no daudſeem top uſluhkots par goda darbu un uſ winu top ſkubinati wezi un jauni; ka zaur winu top pilditi zeetumi, nabagu nami, ſlimnizas un wahjprahtigo eeſtahdes, tadehļ ir weetà domat par to, kà ſcho netikumu iſſkaust.

Puſê no Saweenotàm Walſtim ſchis netikums ir iſſkausts zaur likumu. Bet ſchahdu likumu waldiba dod tik tad, kad laudis nepretojas, bet wehlas ſchahdu likumu. Bet uſ to mums wajag laudis attihſtit. Attihſtit mehs waram zaur preekſchſihmi un pamahzibu. No peedſehruſcha zilweka neweens neņems preekſchſihmes, bet gan no mehrena dſehraja. Bet daudſôs ir eedſimuſchas dſehraja aſinis. Ja tee eeſahk druſku dſert reibinoſchus dſehreenus, tee ihſâ laikâ taps par ſchuhpam. Mehs neſinam, kura lihdſzilweka dſihſlâs ir dſehraju aſinis un eedſimuſe dſerſchanas kaiſliba, tadehļ lai tos nepawedinatu uſ eeſahkſchanu, mums newajag tos zaur ſawu preekſchſihmi uſ to paſkubinat. Tadehļ muhſu peenahkums ir atrautees pat no mehrenas reibinoſchu dſehreenu leetoſchanas muhſu lihdſzilweku, dſehraju pehznahzeju labâ. Ja tee neeeſahks ſchuhpot, tee par dſehrajeem netaps. Weeglaki ir neeeſahkt, nekà eeſahktu apturet.

Beſ tam ir ari brahļi un mahſas, kas ļoti noſkumſt, ja mehs leetojam reibinoſchus dſehreenus. Tos ſkumdinat ari ir grehks. Leetojot alkoholu, kaut ari maſâ mehrâ, topam neſpehzigi luhgſchanâ un Deewam kalpoſchanâ. Swehtais Gars eekſch mums newar mahjot. Sinams, ka ſche naw runa par ſahlem, kurâs ahrſts ſtarp zitu parakſtijis ari alkohola daļas. Bet dehļ muhſu ſlimibam un ſahlem neweens nepeedauſas un neweens ari negribes ſlims tapt, lai waretu leetot ſahles.

Peemehri: Angļu galwenais miniſtrs parakſtija attiecibas apſolijumu lihdſ ar kahdu pagamu ķehninu, lai ari pehdejais to daritu. — Kahds laulatas draudſenes labâ atteizàs no degwihņa dſerſchanas un pahrdoſchanas. Ne ſpehzigo, bet neſpehzigo dehļ wajadſeja ap Iſraeļa nama jumteem aplikt eeſchogojumu. — Miſionaru behrni daſchâs weetâs Afrikâ neſpehlejas ar lellem, lai pagani nedomatu, ka ari baltee zeeni elkus. — Profeſora Dagera leelais ſuns leza beeſchi pahr platu grahwi, bet kad gahja reiſâ ar maſu ſuniti, tad gahja tahlu apkahrt pa laipu.

— Diweem wihreem tapa rokas ſamaltas, turot leelu dſelſs balki, lai tas neuſkriſtu apakſchâ ſtrahdajoſcheem 10 zilwekeem.

---

17. now. **5. Moſ. 34:1—12.**

Moſus nahwe.

Selta teksts: Wiņa ſwehto nahwe ir dahrga ta Kunga azîs. Daw. 116:15.

Tulit aiſ Jeſus Kriſtus eewehrojamakais Iſraeleets ir Moſus. Winſch jaunibâ un pusmuhſchâ tapa labi ſagatawots preekſch ſawa leelà uſdewuma. Lihdſ tſchetrdeſmitam gadam tas ſtudeja, lihdſ aſtondeſmitam gadam tas ganija awis, lihdſ 120. dſihwes gadam tas wadija Iſraela tautu. Mudijs ſaka: „Moſus mahzijàs pirmôs 40 gadôs buht kautkas, otrôs 40 gadôs buht nekas un treſchôs 40 gadôs — ko Deews war darit ar wihru, kas abas pirmàs lekzijas ir mahzijees". Laiziga ſinaſchana deriga, gariga ſinaſchana wajadſiga, lai waretu ziteem buht par ſwehtibu. Skola noder prahta iſkopſchanai, weentuliba un draudſiba ar Deewu ſirds iſdaiłoſchanai. To Moſus bij mahzijees 80 gadus. Tapehz winſch wareja tizet, paneſt un audſinat kà neweens zitais Wezâ Deribâ. Tapehz ari winſch ſarunajàs ar to Kungu waigu waigâ.

Tas kalpoja tam Kungam, neweda grehzigu dſihwi un aiſſneedſa leelu wezumu — 120 gadus. Lai gan wiņa ſpehks nebij ſudis, tomehr ari tam bij jamirſt. Nahwe ir wajadſiga, lai zilweki dſihwotu pareiſi un gatawotos preekſch nahkoſchas dſihwes. Tizigeem nahwe atwer durwis uſ wehl leelakeem preekeem. Turpreti netizigee mehgina ſewi apmeerinat: „Mani nahwe gan wehl nenems". Tomehr ta nems ari tos.

Moſus darbs bij padarits. No Deewa atkahpuſchos łaudis tas bij wedis atpakaļ pee Deewa. Nekahrtigu łauſchu baru organiſejis, teem dewis likumus un glehwułus padarijis par waroneem. Preekſch Iſraeła eeweſchanas Kanaanâ peetika kahds no Moſus paligeem. Moſum wareja buht druſku ſehri, ka newar pats eeſahkto darbu pabeigt, turpreti no otras puſes tas bij preezigs nolikt ſmago naſtu, duſet no gruhtà darba un pahreet godibas pilnâ gawiletaju draudſê.

I. **Moſus redſ apſolito ſemi** 1—4. p. Moaba klajums ir 3.500 pehdas augſts lihdſenums, pahr kuru Nebus kalns pazelas wehl 640 pehdas augſtak. Uſ ſcho kalnu Moſum bij jauſkahpj, lai tas Kungs no tureenes wiņu pahrzeltu tahdâ ſtahwoklî, ka tas war pahrredſet wiſu apſolito ſemi un no jauna dſirdetu, ka tam nebuhs uſ tureeni eet pahri. Deews luhkojas nopeetni uſ grehku. Weena paſcha Deewa likuma neiſpildiſchana iſſlehdſ Moſu iſ Kanaanas. Wehl reiſ łaudis noluhkojas Moſum pakaļ, kad tas kahpa kalnâ uſ neredſeſchanos. Beſdeewigee par to preezajàs, bet tizigee noſkuma.

II. **Moſus nomirſt** 5—8. Leeli wihri ſagatawo zeļu, pa kuru maſaki war ſtaigat. Moſus bij ſawu darbu padarijis, tà ka tam nebij jakaunàs mirt. Jhſtenâ laikâ, kamehr wehl pee pilna ſpehka, tas nobeidſ darbu. Tikai tas Kungs redſeja wiņa godibas pilno dwehſeli atſchkiramees. Tas mira pee Jehowas mutes jeb ſkuhpſta. Tur tuwumâ nebij zilweku waimanas dſirdamas. Pats tas Kungs wiņu apraka. Wiņa kaps neſinams, lai łaudis netaiſitu turp ſwehtzeļojumus. Iſraelî bij 30 deenas parastais ſehru laiks, pehz wiņu wadoņu nahwes. Kamehr Moſus dſihwoja, Iſraeleeſchi wiņu eenihdeja, bet pehz nahwes to mihleja. Tee gribeja wiņu reiſam ar akmineem nomehtat, bet nu tee raud. Łaudis wiſpahrigi mirušchus pawada uſ kapeem ar ekipaſcham, bet dſihwus ſlimneekus neapmeklè. Tee puſchko mirušchus ar kroneem, bet dſihweem negrib dot maiſi.

Schoreiſ Iſraeleeſchi Moſu wairs neſagaidija atpakaļ. Tomehr Moſus ir atkal dſihws. Pehz 1500 gadeem uſ apſkaidroſchanas kalna tas kopâ ar Eliju runaja ar to Kungu Jeſu Kriſtu. Winſch dſihwo ari łauſchu atmiņâ: 10 milj. Juhdu, 380 milj. kriſtitu un 200 milj. muhamedaņu to peemin. Muhamedaņi pat uſzehluſchi ſwehtnizu uſ Nebus kalna, ap kuru tee pa Leeldeenas laiku ſapulzejàs un ſwehtkus tur.

Reiſ ari mums pee dſihwes robeſcham buhs jaſkatàs atpakaļ uſ pawadito dſihwes laiku. Tad nelihdſes nauda un goda weetas. Labi mums, ja buhſim bijuſchi pateeſi pret ſewi un Deewu. Swehto nahwe ir dahrga ta Kunga azîs.

Iluſtrazijas. Oranſchu ſeedi nobirſt, lai dotu weetu augļeem. Behrniņa jaatſtahj, lai eeſtahtos peeauguſchu kahrtâ. Skola jaatſtahj, lai eeſtahtos dſihwê. Behrni mirſt, lai wezaki ar behrneem tiktos debeſîs. Kriſtigs kineets lika neſt ſawas mahtes ſahrkam papreekſchu 2 ſarkanus karogus, kurus tur leetoja preeku gadijumôs, uſ kureem bij rakſtits: „Wiņas gars ir Paradiſê!" un „Kriſtus atņahks wiņas meeſas uſmodinat!" Łapiņa nokriht ſmiltîs, top pahrakmiņota un noder nahkoſchàm paaudſem kà wehſtneſe par ſawu ſugu. Miſionareene Anna Wilkins iſ Liberijas Afrikâ atgreeſas mahjâ weſełotees un nomira. Skolneeki iſklihda. Pehz daudſ gadeem mehrneeki uſ Liberijas robeſcham pawadija ſwehtdeenu pee leela zeema, kurâ melnee łuhdſa Deewu un dſeedaja, ſazidami, ka gaidot Annas Wilkins Deewu.

III. **Joſuus — Moſus pehznahzejs** 9—10. p. Leelaka mahkſła neka ſtrahdat ir — iſaudſinat ari weetneekus. To Moſus bij darijis ar ſawu weetneeku Joſuu. Winſch bij ari ſwehtidams un łuhgdams uſlizis uſ ta rokas. Joſuus bij weenadâ garâ ar Moſu, lai gan ne weenadâ ſtahwoklî. Laudis nomanija, ka tas Kungs ir ar Joſuu un eekſch wiņa ir gudribas gars. Tee wiņam klauſija.

Uſ Jahņa Wesleja kapa ir uſraksts: Deews paglabà ſtrahdneeku, bet turpina wiņa darbu.

---

24. now. **Joſ. 1:9.**

Joſuus, jaunais wadonis.

Selta teksts: Eſi ſtiprs un turi droſchu prahtu. Joſ. 1:9.

Deewa darbs naw atkarigs no zilweku labwehlibas waj palihdſibas. Winſch to war padarit weens pats, kà peemehram paſaules radiſchanu u. z. Sawas ſchehlaſtibas labad tas Kungs leeto ari zilwekus pee Sawu nodomu iſweſchanas. Tikko weens kareiws kriht, tam Kungam ir wairaki, ko likt weetâ. Mums naw eemeſla lepotees uſ ſawàm ſpehjam nedſ ari baiłotees, ka Deewa ſchkirſts kritis, tikko meſs to neturesim. Lai tikai ruhpejamees buht uſtizigi ſawâ laikâ un weetâ.

Tas Kungs prot iſwehletees wihrus, zaur kureem wadit Sawu tautu. Tee kluhſt leeli un ſlaweni, tapdami par ta Kunga kalpeem, t. i. zaur paklauſibu. Moſus, Joſuus, Samuels, Dawids, Salamans uſ kahdu laiku, Peters, Pawils.

Paraſchas mainàs, bet Deewa darbs turpinajas. Moſus wairs naw, bet Iſraels turpina uſwaras gahjeenu. Pawila wairs naw, bet wahrds no krusta paſtahw. Zitas luhpas un zitas rakſtamas ſpalwas turpina darbu.

I. **Joſuus uſdewums** 1—3. Wahrds Joſuus noſihmè „ta Kunga peſtiſchana". Tas bij 83 gadus wezs, kad eenehma Iſraeleeſchu wadoņa weetu. Joſuus un wiſs Iſraels jau eepreekſch ſinaja, ka tam tà buhs notikt (4. Mł. 27:18—23). Tas iſpildija ſcho weetu lihdſ ſawam 110-tam gadam.

Katram zilwekam dſihwê ir kahds uſdewums. Labi, ja tas to paſihſt. Zitam jabuht par wadoni un zitam par ſekotaju. Ja zilweks neeenem no ta Kunga eerahditu weetu — naw labi; turpreti ir łoti ſlikti, ja kahds grib eenemt weetu, kuru tas Kungs wiņam nedod. Weenam ir leelaks, gruhtaks un atbildibas pilnaks uſdewums par otru. Kahds jauneklis negribeja buht mahzitajs, bet weikalneeks un ſaudeja ta Kunga klahtnibu. Zitais negrib buht amatneeks, bet mahzitajs un kawè Deewa darbu

Josuum bij leels usdewums, bij jaeet pahri usplubduschai Jardanei, jaisdsen besdeewjus is Kanaanas un jaeenem seme preeksch Israeleescheem, lai tad tur waretu nodibinat Deewa waldischanas walstibu. Josuus jau senak tizeja, ka Kanaana ir eenemama un gribeja to eenemt (4. M. 14: 6—9), nu tam us to ir isdewiba. Wina tiziba tapa pahrbaudita 38 gadus un pehdigi uswareja. Sinams, ka winsch pa scho laiku bij wehl daudz klaht mahzijees.

Amerikanu generals Shermans uswareja karâ zaur to, ka students buhdams pa brihwdeenam bij Georgijas walsts kalnus pahrstaigajis un labu semes karti pagatawojis. Gustaws Adolfs, Kromwells un Gordons ir sekotaji Josuum.

II. **Seme apsolita** 4—5. Tam Kungam peeder seme. Winsch war likt nezeenigos isdsiht un to nodot taisnakeem laudim. Plaschu semi tas Kungs apsola dot Israeleescheem, lai teem nebuhtu eemesla schehlotees par nabadsibu un atwainot strahdaschanu swehtdeenâs un netaisnibas. Ari palihdsiba ir apsolita — semi eemantot. Neweens newar pastahwet pret Deewa laudim, ja tee eet ar to Kungu, tur kur Winsch wada. Bet ja tee nebuhtu gahjuschi semi eenemt, tad tiziba buhtu weltiga.

Elektriba, smatne un Bibele ir senu senàs wehrtigàs mantas, bet lai bauditu winu labumu, tàs janem un jaleeto. Deews dod isdewibas, bet mums tàs jaleeto.

III. **Eedroschinajums** 6-7. Kalnaino, stipreem zeetokschneem apbruhweto un spehzigeem laudim apdsihwoto Kanaanu eekarot nebij weegla leeta. To isdarit ar weeglu dsihwi paradnscheem kurnedameem laudim — bij gandrihs neespehjami. Schee zaur besduhschigàm runam bij warbuht ari Josuu padarijuschi slahbanu. Ari semi isdalit ir gruhts darbs. Nu Josuum wajadseja wairak nekà meesigà spehka. Tapehz tas Kungs to eedroschina 3 reises. Neweena laba leeta naw tam Kungam eeeespehjama. Josuum buhs ari kahrdinaschanas, atkahptees no Deewa bauschleem un wajadsès spehka no augscheenes, pee teem neko nepeelikt, nedz atnemt. Laudis paraduschi ko nolihgt. Paklausiba tam Kungam ir zelsch uz sekmem.

Deewa prahtu darit — bij Kristus bariba. Tikai waronis war weens pats nostahtees Kristus puzè pret pasauli.

IV. **Pamahziba, paklausit bauslibai** 8—9. Lai waretu turet un darit pehz wisa, kas rakstits Deewa wahrdâ, tad a) to wajag lasit, b) sinat, c) apdomat deenam, naktim (D. ds. 1: 2) un d) runat par to pastahwigi (5. M. 11: 19). Weenigi Deews sin wisus dabas likumus, noslehpumus un apstahklus un tadehl spehj muhs wadit pee laimigas isdoschanàs. Tas Kungs buhs ar mums, ja eesim kur Winsch wada. Mums ir weeglaki eespehjams sinat ta Kunga wadischanu nekà Josuum, jo mums ir daudz wairak swehtu rakstu grahmatu. Lai tàs lasam un tàm paklausam.

Ilustrazijas: Lopu audsinatajs, ganinsch, wehrpeja, audejs, presetajs, wedejs un skroderis — wisi kopâ tee isgatawo apgehrbu. Katrs dara sawu daku. Uhdens pileeni istaisa juhru un smilschu graudini — kalnus. Weens sehj, otrs laista, treschais plauj, zeturtais wed schkuhnî. Weens taisa fundamentu, otrs zel nama stahwu un treschais leek jumtu. Tà semes meteis, kà ari lokomotiwes wadons — abi strahdaja pee dselszela buhwes. Liwingstons zeloja un strahdaja 30 gadus, lai atzeltu wehrdsibu Afrikâ un dotu tureenes laudim ewangeliju. Winsch nomira Afrikas meschôs, tikai masu daku no darba padarijis. Wina nahwe kustinaja wairak lauschu sirdis nekà wina dsihwoschana. Zitu turpinaja wina sahkto darbu ar leeleem panahkumeem.

---

1. dezembrî. **Jos. 3: 7—17.**

Pahreeschana pahr Jardani.

Zelta teksts: Nebihstees, jo Es esmu ar tewi. Es. 41:10.

Kawekli stahjas Deewa lauschu zelâ newis tadehl, lai tee apstahtos, waj kluhtu besduhschigi un eetu atpakaļ, bet tadehl, lai tee wairak lizetu, luhgtu, pazeestu un kawekļus pahrspehtu. Pa-

ganu lehninî bij mehginajuschi Israeleeschus uskawet winu uswaras gahjeenâ, bet bij tapuschi pahrspehti. Schoreis Jardane likàs teem kà schkehrslis eesai Kanaanâ.

Patlaban tautai bij dahwinats jauns wadons. Redsès, waj tas Kungs buhs ar winu un kà tas pahrwahrès gruhtibas?! Meerigâ laikâ braukt weegli, bet kà buhs wehtrâ? Kanaanas pilsehtas bij sawâ starpâ eenaidà un tadehl nespehzigas pretotees spehzigam eenaidneekam. Speegi bij isluhkojuschi wistuwako pilsehtu otrpus Jardanei — Jeriku un bij atraduschi winas eedsihwotajus baiku pilnus. Bij patlaban aprila mehnesis un Jardane uspluhduse. Kà tikt winai pahri?

I. **Tuwoschanàs Jardanei** 1. p. Israeleeschi atradàs apm. 8 werstis tahlu no Jardanes krasteem. Teem tapa pawehlets tuwotees Jardanes krastam un tur palikt pa nakti. Nekas netika darits preeksch plosta waj tilta buhwes, bet teem tur dewa atpuhtu 3 deenas, lai pat seewas un behrni buhtu spehzigi wajadsigà reisâ zelu turpinat. Laudis sinaja sawu wehsturi un tizeja, ka tas Kungs ko daris. Israeleeschu zelosums bij sahzees ar eeschanu zaur juhru un tam wajadseja beigtees ar eeschanu zaur uspluhduschu Jardani. Schij jaunai paaudsei bij japeedsihwo lihdsigs brihnums, kahdu winu tehwi bij redsejuschi. Teem bij jaredz, ka wini top waditi no pasaules waldituja, kura rokàs ir wisi dabas likumi un kam ari uhdeni paklausa.

Jardane istek is 4 awoteem pee Hermona kalna un pehz 12 werstim eetek Merom eserâ. No schejeenes ta dodas us Genezaretes eseru. Schinî zekâ ta kriht 680 pehdas. No Genezaretes esera lihds Nahwes j. ir 80 werstis, bet Jardane lihtschu lotschu tezedama schinî paschâ gabalâ nostaigà 240 werst. un tai laikâ kriht 610 p. Pate Nahwes j. eeleja ir 1292 p. sem juhras spoguļa.

II. **Lauschu sagatawoschana** 2—5. Schis bij wislabakais laiks preeksch pahreeschanas par Jardani, lai laudis waretu ihsti redset ta Kunga wissspehzibu un eenaidneeki dabutu bailes. Schinî laikâ ari upes peekraste bija neapsargata un Kanaanâ labibas pa pilnam. Pehz trihs deenu atpuhtas us Jardanes krasta Israeleeschu wirsneeki apstaigaja laudis un tos sagatawoja us preekschâ stahwoscho leelo brihnumu. Teem wajadseja swehtitees, t. i. atrautees no wisa neschkihsta, masgatees un palikt swehtâ apzereschanâ, lai buhtu zeenigi ta Kunga brihnumu redset; pehz tam teem tapa pawehlets zeltees, skatitees us deribas schkirstu, palikt no ta 2000 pehdu attahluma un tam sekot. Schahda nokahrtoschana bij wajadsiga, lai neizzeltos jukas, nokahpjot Jardanes gultnê un aissneedsot otru krastu.

Schis bija zelsch, pa kuru tee wehl nekad nebij gahjuschi un par kuru ari wairs neees. Laudis kluwa nopeetni. Ari mums katru deenu japeedsihwo kas jauns un jaeet no mums wehl nestaigats zelsch. Mums jasastop jauni peenahkumi tagad tapat kà senak. Darba panahkums naw eepreeksch paredsams, tomehr labak ir isdarit gruhtu mehginajumu, nekà baitotees waj slinkot.

Kahds sehns neja no tehwa apsegtu blodu. Otrs sehns tam waizaja, kas gan blodâ esot. Pirmais sehns atbildeja: „Ja tehws buhtu gribejis, lai sinu blodas saturu, tad tas to nebuhtu apsedsis.“ „Tumscha nahkamiba preekschâ, nesinu ko aissneegschu“. — Kahdâ swehtdeenas skolâ nodibinajàs „wisu war“ klase. Tee wareja ik swehtdeenas laikâ eerastees skolâ ar Bibelem paduse. Tee mahzeja selta tekstu un dseedaja, kad tapa usaizinati. Tee wareja darit to, ko gadu atpakaļ nebuhtu eespehjuschi. Zilweks war darit, ja tas tik grib un mehgina.

Deribas schkirsts nosihmeja Deewa klahtbuhtni. Tanî bija Deewa bauschli. Tagad Jesus mums Weens un wiss, — tam jaseko.

III. **Pawehle preestereem** 6 un 8. p. Teem bija janem deribas schkirsts, jaeet laudim pa preekschu, jaapstahjàs pee Jardanes uhdeni un wehlak upes sausaja gultnê. Mahzitajeem un wispahri kristigajeem ir jaeet lauschu preekschâ ar tizibas, mihle-

stibas un droschsirdibas preekschsihmi. Teem jaruhpejas par to, kà ļaudis zauri nahwes Jardanei war aissneegt Debesu Kanaanu. Josuus schaî sinâ hij preekschsihmigs un wina tiziba tapa kroneta leeleem panahkumeem.

IV. **Apsolijumi** 9—13. Tas Kungs apsolàs buht sawu paklausigo ļauschu widû, isdsiht besdeewigos is Kanaanas, suhtit sawu deribas schkirstu Israeleeschu preekschâ un Jardanes uhdenim likt nostahtees weenâ kopâ, lai Israeleeschi waretu sausàm kahjàm eet pahri Jardanes gultnei. „Jebschu es ari nahwes eelejâ staigatu, tatschu ļaunuma nebihstos, jo Tu esi pee manis," u. t. t.

V. **Pahri eeschana** 14—17. Tikko ļaudis ispildija sawu peenahkumu, tas Kungs darija sawu. Preesteri nesa deribas schkirstu lihdz Jardanes uhdenim un ļaudis zehlàs eet. Bija plaujams laiks un upe pahrpluhduse, tomehr uhdens nostahjàs stahwus weenâ kopâ ap 20 werstes augschpus tai weetai, kur Israeleescheem bija jaeet pahri; uhdens lejas pusê — straujajà Jardanâ ahtri notezeja. Ļaudis pamasam nokahpa uhdens gultnê, tur tee gahja ahtri un pamasam iskahpa otrâ pusê — Jerikai pretî. Jerikas eedsihwotaji nebija sagaidijuschi schahdu brihnumu, pee tam ari istruhzinati buhdami, nemas nemehginaja Israeleeschus aiskawet. Deribas schkirsta neseji nepawisam nesteidsàs; tee nostahjàs Jardanes widû uz sausuma, tà eedroschinadami ļaudis neustrauktees. (4:10).

Sarkanâ juhrâ tas Kungs leetoja wehju preeksch uhdens isklaideschanas, bet sche tikai teeschi sawu wisspehzibu.

Kà lai Israeleeschi eemahzàs eet pahri uspluhduschai Jardanei? Weenigais zelsch — teem bija jasahk eet. Wihra sakaltusi roka tika isdseedeta zaur to, ka tas paklausija Jesus wahrdeem un winu issteepa. Deews weenmehr isdara to, ko zilweki neeespehj aptwehrt, nedz padarit. Dons Basilio, eewangots Karlistu lehgerî, Spanijâ, pa 14 deenam eemahzijàs spehlet instrumentu, lai glahbtu sawu dsihwibu, jo musikanti netapa nonahweti. Katrs misiones darbs eesahkumâ leekàs neeespehjams, bet sawâ turpinajumâ dod eemeslu gawilet. Gandrihz wisi Maskawas augstskolu studenti ir deewleedschi, tomehr kahda tiziga studente sadabuja pahris nedelas ikwakarus ap 1000 studentus kahdâ sahlê, kur Dr. Motts teem sludinaja par Jesu. Ar to, ka Deews kahdu leetu pawehl darit, ir peerahdits, ka ta ir eespehjama. Katrâ deenâ sastopam jaunus usdewumus un mums jasanem jauna palihdsiba. Leelas krihses eerodàs un lihdz ar tàm leeli mehrki un peenahkumi. Ja atdodamees Deewam, turamees taisnibas pusê un luhkojam uz Jesu, tad droschi waram zelot zaur dsihwes tuksnesi un behdu Jardani. Gruhtibas dod jaunus peenahkumus un jaunu energiju. Masais kristigajo pulzinsch uswareja spehzigos romeeschu kareiwjus bez eerotscheem ar ewangeliju.

VI. **Peeminas akmeni** 4:1—9. Tas Kungs sinaja, ka Israelî, tikko tam labi klahsees, eeradisees besdeewigi un netizigi ļaudis, kas gribès wisus wehsturigos notikumus apschaubit un noleegt, tadehl Tas lika iswehlet no katras zilts weenu wihru, kas is Jardanes gultnes isnestu 12 leelus akmenus wakara peekrastê, no kureem tad uszeltu peeminekli. Schis peemineklis lai dotu leezibu pret skeptikeem un ateisteem par Deewa mihlestibu, pateesibu un wiswarenibu.

Wisi kristigo swehtki ir tahdi peeminekli. Katram zilwekam un katrai gimenei ir bez tam wehl ihpaschas peeminas deenas par Deewa schehlastibu.

Apskats.

Eekschseme.

W. Fetlers raksta is Kaukasijas: Sweikas no Kaukasijas wiseem Golgatneekeem. Nupat is wilzeena redseju Elbrusa un Kasbeka sneegainàs wirsotnes pazeļamees augstu pahr mahkoneem. Brihnischkigs skats, kur, 300 werstju garumâ steepjas sneegbaltas kalnu rindas, un us sirds nahk domas par ta Kunga kalnu. „Kas kahps us ta Kunga kalnu un kas stahwès Wina swehtâ weetâ? Tas, kura rokas ir bez wainas un kura sirds schkihsta." Tas Kungs lai swehti Juhs wisus, un tos, kuri strahdà pee Latwijas pamoschanas darba. Juhsu eeksch Kristus

W. Fetlers.

P. Lauberts raksta is Palestinas: Jerusalemi jau esam apskatijuschi, wakar bijam us Betlemi un Abdulama alu, schodeen eesim us Jeriku, Jardani un Nahwesjuhru. Wareni, katra klints top par Deewa grahmatu, kas stahsta par Wina godibu.

Jerusalemê, 24. septembrî 1913. g.

— Ar wislabako gribu, atrodam par neeespehjamu, isdot „Kr. W." par 1.50 kap. gadâ, lihdz ar premiju. Premija pate par sewis ismakså daudz naudas, un tà ka mehs wehlamees lihdz ar to „Kr. W." saturu wehl jo wairak uslabot, un nahkoschâ gadâ ari ar bildem puschkot, tad esam speesti „Kr. W." no 1914. gada nolikt us 2 rubļi gadâ. Mehs stipri zeram, ka muhsu draugi to nenems ļaunâ, jo zaur to top ari wispahrejs misiones darbs pabalstits. Lai muhsu abonenteem nebuhtu jaisdod pasta isdewumi, tad draudsês wares tee, kuri wehlas, nodot sawas adreses un abonentu maksu us 1914. g. teem, kuri kà suhtni waj dalibneeki brauks waj nu us konferenzi, 16. oktobrî, waj us tizigajo sapulzem, no 18. oktobra Rigâ. Luhdsam to darit wisus, kam ween eespehjams, lai mehs jau pee laika waretum nokahrtot nahkoschà gada „Kr. W." isdoschanu.

W. Fetlers.

Aprakta nauda. Kahds wezs saimneeks isnehmis nesenejôs ustraukuma laikôs no Kuldigas krahjaisdewu kases 60 rbļ., kurus mahjâs braukdams netahlu no Kuldigas meschâ sem zelma eerazis semê. Septembra sahkumâ, brauzot atkal us Kuldigu, winsch gribejis naudu isnemt un noguldit krahjkasê, bet naw neka wairs atradis — waj nu naw warejis useet ihsto zelmu jeb waj naudu jau zits isnehmis. „R. Aw."

Rudsu eewedums no Wahzijas. 5. septembrî wahzu twaikonis „Saturn" eewedis 21.000 pudu rudsu no Wahzijas preeksch weetejàm Leepajas dsirnawam „Berent un Komp." Wahzijas rudsu graudi ir leelaki kà Kreewijas. Mineto dsirnawu ihpaschneeks esot uspirzis labi daudz labibas Wahzijà.

Lihku pahrmainischana. Leepajas pilsehtas slimnizâ preeksch kahdàm nedelam nomira weena lutereete un weena ebrejeete. Ebrejeetes wihrs atnahzis panehma sawu nelaiki un apglabaja to ebreju kapôs pehz ebreju rituala. Bet lutereetes peederigee eeraduschees atrada, ka winsch panehmis winu mahti un newis ebrejeeti; kaut gan 35 gadus winsch nodsihwojis ar sawu seewu

laulibas dsihwê, tomehr winsch nebij winas lihki pasinis. Polizijas un ebreju wirsrabina klahtbuhtnê lutereetes lihkis nu tizis israkts un atmainits pret ebrejeetes lihki.

Miljonars kà eelas flauzitajs. Kahds zilweks atnahzis pee Peterburgas pilsehtas preekschneeka un luhdsis, lai dod tam eelas flauzitaja weetu. Pilsehtas preekschneeks ussihmejis winu par sawu agrako draugu — Redoschinu, kursch preekschkahda gada sanehmis no sawas mahtes 1½ miljonu rbl. mantojuma. Wisu to winsch nodsihwojis ar netiklem tà, ka palizis beidsot bes grascha kabatâ. Tagad winsch slauka eelu par 30 rbl. mehnesî.

Wladikaukasa dselszeka pahrwalde peenehmuse ismehginaschanai par elektrotechniki kahdu inscheneeri-seeweeti. Schis ir pirmais schahds gadijums.

Ribinskâ. Noslihzis miltôs. Strahdneeks Pugins, 16 g., — strahdadams miltu apzirknî, Galunowu beedr. dsirnawâs, no ziteem nemaniti netihscham pahrkrita pàr trelineem un burtiski noslihka miltôs. Wina meesas atrastas breesmigi ustuhkuschas, dwaschojamee zeki, plauschas un z. organi bijuschi pilni ar mihklu.

Benderi. Nahweno sirnekla tihklеem. Kahda Kolonijtschenko eegreesusi sew pirkstâ un paklausidama kaimineem uslikusi eewainojumam sirnekla tihklu. Asinis gan wairs naw tezejuschas, bet pirksts uspampa un sahpeja. Ahrsts, pee kura wina greesusees otrâ rihtâ, naw wairs warejis lihdset un nelaimigà leelâs mokâs nomiruši ais asinu sagifteschanàs.

Schausmigi skaitli. Frantschu statistikis Lusians Schakè aprehkinajis wihna un wispahri stipru dsehreenu pahrdeweju leelo mirstibu. Alkohols dara stipru eespaidu uz weselibu neween ta leetotajeem, bet ari wina pahrdewejeem. Parisê no 1000 zilwekeem, 30—49 gadu wezumâ, parasti nomirst 36 zilweki, bet no 1000 zilw. dsehreenu pahrdewejeem — 47. Schweizê no 1000 zilwekeem parasti nomirst 25, bet no 1000 dsehreenu pahrdewejeem — 42. Anglijâ no 64,000 peeauguschu, 20—35 gadu wezumâ, nomira 1000 personu, bet weesnizneeku — 1521; pehz kahda laika pehdejo skaits pawairojàs un turpmakôs gadôs pehdejo nomira jau 1642 lihds 1669 zilw. Wehl pahrleezinoschaki ir schee skaitli. Anglijâ ar tuberkulosu apmirst no 1000 dilona slimneekeem 67 mahzitaji, 105 ahrsti, bet dsehreenu pahrdeweju — 607. Schee ir wahrda pilnâ sinâ neween pahrleezinoschi, bet ari schausmigi skaitli. Buhtu interesanti issinat, zik leela mirstiba ir starp Kreewijas un sewischki Baltijas weesnizneekeem! „Tehw.“

Katastrofa uz Leepajas-Romnu dselszeka. Naktî uz 12. sept. pasaschееru wilzeens no Leepajas pee Preekules stazijas saduhrees ar 18 pretschu wilzeena wagoneem. Schee atkabinati nost, kamehr maschinists ar preekschejeem wagoneem un lokomotiwi brauzis uz Elkasemes peeturas weetu, lai no tureenes atbrauktu pakat atstahteem wagoneem. Bet atahketee wahgoni sahkuschi ritet pa nokalni uz leju, un tà ka bijuši tikai weena bremse pà wiseem wagoneem, tad naw bijis eespehjams winus apturet, lihds notikusi katastrofa. Sadragati 8 pretschu wagoni un winu saturs — silkes — apklahjis wisu notikuma weetu. Pasaschееru wilzeena lokomotiwe stipri bojata, pilnigi sadragati bagaschas un pasta wagoni un bojats sekoschais III. kl. wagons. Pasaschееru naw daudz zeetuschi, bet 3 pasta eerehdni gruhti eewainoti, bagaschas pahrsinis un smehretajs nonahweti.

Dselszeka katastrofa pee Sofikas naktî uz 16. sept. Pilnâ spehkâ ejoschà wilzeena lokomotiwe nogahsusees no zeka usdambejuma. Pirmee 8 wagoni pilnigi sadragati un pasaschееri pa leelakai daļai uz weetas nogalinati, ziti gruhtâk waj weeglâk eewainoti un apklahti wagonu drupam. Zeetuscho skaits sneedsas uz 150. Bijis sirdi satrizinoschs skats, kad Rostowâ pee Donas eebrauzis wilzeens ar nogalinateem un eewainoteem. Winu sagaidijis milsigs lauschu bars. Daudzi pagihbuschi eeraugot is wagonu logeem raugamees asinainus, sahpes sawilktus gihmjus.

Pee katastrofas weetas gandrihs notikuse wehl otra nelaime, jo tur tuhlin nahzis zits wilzeens, bet eewainotais maschinists, asinim pahrpluhdis, skrehjis tam preti un to laimigi apturejis.

Ahrsemes.

Franzija. Nizzâ. Uz Kangrasa linijas trihs tramwaja wagoni nogahsàs no sleedem 15 metru augstumâ. 12 zilweki nosisti, eewainoti 30.

— Frantschu lidotajs Garo 8 stundâs weenâ panehmeenâ pahrlidojis Widus juhru taî weetâ, kur wina ir 730 werstis plata. — Sweedru lidotajs Tulins no Sweedrijas peekrastes pahrlidojis 2 stundâs pahr Baltijas juhru (200 werstis) uz Wahziju. Ari atpakallidojums isdewees labi.

Nante. 15 g. wezs sehns, Mabi Babriaschas sahdschâ pahrzirta sawam saimneekam ar zirwi rihkli, tad eesskrehjis kehkî nogalinajis saimneezi, saimneeka mahti, 3 behrnus, 2—7 g wezus, un kalponi — pawisam 7 zilwekus. Pehz tam slepkawa nolikàs gulet. No rihta apzeetinats winsch atsinees par wainigu.

Anglija. Londona. Streiku kustiba peenem plaschus apmehrus. Streikotaju skaits sneedsas pee 30.000.

— Anglija slepeni gatawojas peeweenot Abesiniju, eepreeksch peeschkirdama winu Egiptei, kura lai gan wehl skaitàs itkà Turzijas pawalsts, tomehr pateesibâ peeder jau Anglijai.

Kara sinas.

Turzijas waldiba pagaidam slehguse Dardanelus. Tikai sinamôs laikôs kugi drihkst braukt wineem zauri. Greeku kugeem zaurbraukschana gluschi aisleegta.

— Turzijas pilnwari nodewuschi Greekijas ahrleetu ministrim sawus waldibas preekschlikumus. Ministra domas ir, ka sarunas nebuhs ahtri beidsamas un

tapehz winſch luhdſ pehz laika, eepaſihtees ar Turzijas praſibam. — Ja Turzija mekleſchot ſarunâs eepiht ſalu jautajumu, tad Greekija ſarunas wairs neturpinaſchot. Turzija turpretim atrod, ka meers Balkanôs panahkams tikai tad, ja war iſlihgt ſalu jautajumâ, pretejâ gadijumâ karſch neiſbehgams.

— Turzija brunojas. Turku keiſara „Hamidie" komandeers, kurſch jau pirmâ Balkanu kara laikâ ſtipri trauzeja greeku floti, aiſbrauzis uſ Romu un Londonu, eepirkt kara kuģus, ſalihgt ofizeerus un kuģu kaudis preekſch turku flotes. — 9. korpuſa ofizeereem pawehlets tuhlin eeraſtees pee ſaweem pulkeem.

Bulgarijas zars Ferdinands uſturas tagad ſawâ medibu pilî Ungarijâ. Winſch ſtipri nowezojis un pat noſirmojis, nehta brilles un iſſkatas noguris; redſams, pagahjuſchais kara gads naw winam weegli pagahjis garam. — Nowembra mehneſcha pirmâ puſê winſch apmekleſchot Peterburgas pilsgalmu.

— Bulgarija mobiliſejot ſawu karaſpehku. Tapehz Serbija daļu no ſawa tagad mobiliſetâ karaſpehka noſuhtijuſe uſ Bulgarijas robeſcham. Druſku ſchaubas par ſchim wehſtim ſazel telegrama, ka zars Ferdinands aiſzelojis uſ ahrſemem. Newar domat, ka zars to daritu, ja buhtu ſagaidamas tik nopeetnas leetas.

Iſkwihtejumi.

„Kr. Wehſtn." P. F.:
(„Kriſtiga Wehſtn." Pabalſta Fonds).
M. Kreinfeld, Rigâ, 1.—.

Derigu Rakſtu iſplatiſchanai.
M. Kreinfeld, Rigâ, 1.—; A. Grihwin, Riga, 1.15.

„Kr. W." iſſuhtiſchanai par brihwu.
Smiltenes mahſu beedriba (zaur br. Bormani, 1912. g.), 5.—.

Pagaņu Miſionei.
Sarnates jauneeſchu beedriba (zaur O. Grenenberg) 16.63; A. R., Jelgawâ, 5.—.

Preekſch Golgatas Nama Miſiones.
Br. Freijbergs, Rigâ, 10.—; Boſtonas latweeſchu draugi, 155.46; zaur Apoltalnu, 1.50; kahda lahmehle (zaur br. Laubertu) 3.—; E. Behrſin, Rigâ, 5.—; A. Roſenfelds, Dundagâ, 25.—; br. Kruhminſch, Wainodê, 1.—; D. Jeige, Pitragâ, 25.—; Oſolin kdſe, Mangaļôs, 2.—; E. Kirſchteins, 1.—; A. Oſolin, Rigâ, 1.—; br. Gudiers, Peterburgâ, (zaur W. F.) 7.50; A. Breeſe, Lihwes pag., 5.—; A. Grihwin, Rigâ, 1.90; M. N. (zaur m. Maſurkewitz), ſehklam G. N. dahrſâ: 1.—; dahwinajumi Viltenê, 71.—; dahwinajumi Wentspilî, 289.—; J. Puſchaks, Wentspilî, 2.—; A. Agafonow, Rigâ, 5.—; J. un Marija Tetter, Rigâ (kâ peeminu no ſelta kahſam) 100.—; no kahda leela dſehraja, 1.—; br. Saule, Rigâ, 10.—; mahſas Mangaļôs, 3.—; A. Sprogis, Jelgawâ, 5.—.

Wehſtulneeks.

H. Redina atbilde:

A. G. — Rigâ. Nemitatees aiſſuhtit Deewu, tad gan wiſs buhs-labi.

Abonenteem — Lubinê. Zaur pawehſtu neſaņemſchanu „Kr. W." iſdalitajs K. Dulews nebij laikâ warejis ſanemt julija un auguſta numurus ar premiju. Mehs tos iſſuhtijam reiſê ar ziteem.

Nr. 2767. Grahmatinas ſuhtitas Jums preekſch laiſchanas un iſdaliſchanas. Ja tas Kungs Jums kahdreiſ leek uſ ſirdi ko darit preekſch kriſtigu rakſtu iſplatiſchanas, tad darat to.

Zakeus. — Ll—â. Paldees par rakſtu. Laika truhkuma dehļ nokawejâs. Lai tas Kungs Juhs ſwehti.

H. Redins.

Sludinajumi.

Jelgawas Kommerzbanka.

Jelgawâ, Katoļu eelâ 44. — Tel. 62.
Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas namâ.

(1899. gadâ dibinata **Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas Krahſchanas-Aiſdoſchanas Sabeedriba** 1912. g. 31. okt. pahrwahrdota par **„Jelgawas Komerzbanku"**).

„Jelgawas Komerzbanka" iſdara wiſadas banku operazijas, kâ **peenem noguldijumus, iſſneedſ aiſdewumus, iſdara premiju bileſchu apdroſchinaſchanu** pret amortiſaziju u. t. t.

Prozentu mehrs: noguldijumeem 6% gadâ (neņemot krona kuponnodoklus), tekoſcha rehkina noguldijumeem 5%; **aiſdewumeem:** 6½ lihdſ 8%.

Noguldijumus peenem ari pa paſtu peeſuhtitus un tâpat tos un winu prozentes iſſuhta. Adreſe: Митавскому Коммерческому Банку, гор. Митава.

1913. g. 1. janwarî bilanze **6.378.290** rbl. **05** kap.
Noguldijumu kopſuma **4.899.322** rbl. **33** kap.
Akziju kapitals un ziti bankâ eſoſchi droſchibas kapitals **1.074.787** rbl. **10** kap.

Apdroſchinata peļņa lihdſ 50 rbl.
un wairak mehneſi. Uſtizamas perſonas abeju dſim. dabon paſtahwigu darbu pee ſewis mahjâ zauru gadu. Sinaſchana naw pagehrama. Tahlums naw no wara. Mehs pehrkam tahdus darbus. Beſmaksas peepraſiſchana (7 t. ſuhtijums).

Adamo maſchinu ſabeedriba
Tomas H. Wittik Kunan un Ko.
St. Peterburgâ, Newſky pr. 40—42.—3
Отд: Москва, Красн. вор. д. Афремова.

Nr. 11. Saturs.

Sawonarola: Kriſtus debeſsbraukſchana. — **R. J. Jaka:** Peeaugſchana ſchehlaſtibâ. — **Teologijas daktera Henrija C. Fiſcha:** Garigu pamoſchanos wehſture. — **Arnolda:** Kahdi bija pirmee kriſtigaji? — 7 wehſtules ſem wirſraksta: „Mums rakſta" lihdſ ar redakzijas peeſihmi. — **Brahļa G. A. un br. A. K.:** Atgreeſchanâs wehſture. — **H. Redina:** Rakſti par Ameriku. — **Kalnu Jekaba:** Sem krusta waras es nahku. — **A. Leites:** Anna. — **Gundegas:** Es jau ſinu. — **Purina Ernesta:** Ko maſâ ſin. — **Lagſdiņu Petera:** Waj mirſchu es? — **A. G.:** Jautajumi par grehku peedoſchanu un jaunpeedſimſchanu. — **H. Redina:** Atbilde. — **J. Schoturga:** Daſchi zilwezes gruhtibu zehloni un winu nowehrſchana. — **H. Redina:** Starptautiſkâ Bibeles ſtudija. — **Apſkats.** — **Iſkwihtejumi.** — **Wehſtulneeks.** — **Sludinajumi.**

Redaktors-iſdewejs: W. Feilers. — Rigâ, Hoſpitala eelâ Nr. 24.

Drukajis P. Gailis Rigâ, Jahņa eelâ Nr. 8. (eepretim Jahņa baſnizai).